

Møteinncalling

5/18

Utvalg:	Verneområdestyret ORF
Møtested:	KRISTIANSAND – Radisson Ble Caledonien Hotel – Vestre Strandgate 7
Dato:	30.11.2018
Tidspunkt:	15:00 – 21:00

Eventuelle forfall må meldes snarest til Verneområdeforvalter med bekreftelse for personlig vararepresentant omgående. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

5/18

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 31/18	Godkjenning av innkalling. Protokoll fra forrige møte er allerede godkjent.		
ST 32/18	Valg av ett medlem som skal underskrive protokollen sammen med styreleder		
ST 33/18	Orienteringssaker		
RS 4/18	Verneområdestyremøte 5/18 - orienteringssaker		2018/10866
RS 5/18	Referatsaker		
RS 6/18	Kystfortet på Helgøya - søknad om midler til sikringsarbeid 2019		2018/11164
RS 7/18	Helgøya - Gnr. 1, Bnr. 28 - søknad om dispensasjon for å anlegge pumpe og avløpsledning - Ny-Hellesund Avløp AS		2018/6157
ST 34/18	Styresaker		
ST 35/18	Songvaar Fyr - Søknad om etablering av molo med brygge på Songvaar Fyr ved Hellersøya - Kystverket		2018/11107
ST 36/18	Budsjett 2019 - Planlegging av strategisk tilnærming og prioritering		2018/11147
ST 37/18	Daumannsholmen Gangbro - tegning fra Kristiansand kommune for godkjenning - Bro nr. 1		2018/11224
ST 38/18	Eventuelt • Reisegodtgjørelser • Møteplan 2019		

ST 31/18 Godkjenning av innkalling. Protokoll fra forrige møte er allerede godkjent.

ST 32/18 Valg av ett medlem som skal underskrive protokollen sammen med styreleder

ST 33/18 Orienteringssaker

**Verneområdestyret for
Oksøy-Ryvingen og
Flekkefjord
landskapsvernområder**

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2018/10866-0

Saksbehandler: Maria-Victoria Solstrand

Dato: 27.11.2018

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret ORF	4/18	30.11.2018

Verneområdestyremøte 5/18 - orienteringssaker

Forvalters innstilling

Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder tar informasjon som er presentert til orientering.

Saksopplysninger

2018/10866 VORF-Orienteringssaker for styremøte 5-18 - 30. november 2018

Oppdatering: Powerpoint presentasjoner følger med:

- Presentasjon fra SNO – Mink bekjemping
- Presentasjon fra SNO – Oksøy-Ryvingen Ivo
- Presentasjon fra SNO – Flekkefjord Ivo
- Oppsummering av 2018 fra verneområdeforvalter
 - Oppdatering om brukerundersøkelsen og besøksstrategien
 - Brufjell
 - Oppdatering om forvaltningsplaner og kartlegging
 - Oppdatering om siktafjerning
 - Skålevik restaurering
 - Skjøtselsavtaler og skjøtselsplaner
 - Brunnbiesenter forslag

RS 5/18 Referat saker

**Verneområdestyret for
Oksøy-Ryvingen og
Flekkefjord
landskapsvernområder**

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2018/11164-0

Saksbehandler: Maria-Victoria Solstrand

Dato: 27.11.2018

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret ORF	6/18	30.11.2018

Kystfortet på Helgøya - søknad om midler til sikringsarbeid 2019

Vedlegg

1 Søknad_FHF_sikringstiltak_2019

Forvalters innstilling

Søknad tas til etterretning i utvikling av budsjettet for 2019.

Saksopplysninger

Forsvarshistorisk forening søkte om midler for en tre-års restaureringsprosjekt på Kystfortet i desember 2016.

Protokoll fra styremøte 6/16:

ST 45/16 Kystfortet på Helgøya, Søgne kommune – topp ti vedlikeholdsprosjekter for 2017
(Arkiv saksnr: 2016/10885)

Hjemmel:

Forskrift om Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde (FOR-2005-04-29-388)

§3. 1.1 andre ledd – kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse

§3 1.2 (k). istandsetting av kulturminner i samsvar med forvaltningsplan, jfr. §5.

Forslag til vedtak:

Verneområdestyret vedtar med hjemmel i Forskriften for Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde §3 pkt 1.1 andre ledd og 1.2 (k), å gi Forsvarshistorisk forening tillatelse til et tre års restaureringsprosjekt for Kystfortet på Helgøya.

Verneområdestyret vil støtte dette restaureringsprosjektet med å søke på tiltaksmidler, i hht prioriteringen fra Forsvarshistorisk forening.

Behandling i møtet:

- Verneområdestyret diskuterte saken.
- Enighet om at et stort restaureringstiltak var både nødvendig og i tråd med besøksstrategien. Kystfortet er nært til Ny Hellesund – et nylig fredet kulturmiljø.

Vedtak:

Som foreslått

Vedtak: Enstemmig

Vurdering

Verneområdestyret fikk 400.000 kr i 2017, og 300.000 kr i 2018. 2019 er den tredje år av en tre-års restaureringsprosjekt for Kystfortet. Søknad fra forsvarshistorisk forening er for 131.000 kr.

Denne saken tas opp i diskusjon om budsjettet for 2019.

Kristiansand 12.09.18

Søknad om tilskudd til forskjellige sikringsarbeider på Helgøya i 2019

I forbindelse med oppgraderinger og sikringsarbeider av kulturminnene på Helgøya søkes det fra Forsvarshistorisk Forening i Kristiansandsregionen (FHF) til verneområdestyret hos Oksøy-Ryvingen Landskapsvernområde om tilskudd pålydende 131 000,- for arbeider med oppstart i 2019.

De planlagte prosjektene er en kombinasjon av nødvendige sikringstiltak ovenfor publikum og andre tiltak for å øke formidlingsverdien av stedet.

FHF har delt tiltakene opp i fire seksjoner:

Tiltak 1:

Utskifting av tak og steindekke til dekningsrom ved luftvernkanon (Inventarnummer 75, s.88 i tilstandsrapporten fra 2016) Taket har begynt å sige og vil være en fare for besøkende. Alle tømmerstokker må skiftes ut. Tiltaket vil innebære utskifting av hele takseksjonen og deretter påføring av steinmasser over taket.

Tilbud fra Sjøtransport v/Geir Torkildsen på tiltaket datert 11.09.18 vil være 70 000.

Omtrentlig omfang og plassering av dekningsrom (inv.nr. 75)

Detaljbilder fra innsiden og inngangspartiet til inv.nr 75.

Tiltak 2:

Tilskudd for løpende vedlikehold av kulturminnene. Innenfor her ligger det spesifikt planker, treolje, sement, maling. FHF holder på med en gradvis restaurering av enkeltanlegg som kommandobunker. I tillegg kommer det drivstoff til traktor og aggregat samt utgifter til jevnlig vedlikehold knyttet til dette.

Til dette arbeidet har FHF utarbeidet et estimat på 10 000.

Tiltak 3:

Utbedring av trapp til besøksbunker, «østre dekningsbunker» (inv.nr. 92). Tiltaket vil bestå at trappen forsterkes med to stålrekkverk på hver side for å lette adkomsten til bunkeren. Oppgraderingen er ment å øke personsikkerheten til de de besøkende og for å minske faren for fallulykker i fremtiden.

FHF har tenkt å utføre arbeidet selv, men materialkostnadene er estimert til å være 21 000.

Bilde av aktuell trapp og plassering til inv.nr. 92.

Tiltak 4:

I besøksbunker/»Østre dekningsbunker» (inv. nr. 92) er det behov for en større oppgradering i form av murpussing av veggene etter flere år med høy fuktighet. Tiltaket kan sees på en forlengelse på arbeidet på taket på samme bunker som kommer til å minske luftfuktigheten. Kystfortet på Helgøya blir brukt til å formidle krigshistorien av skoleklasser i Søgne og andre grupper og besøksbunkeren er et viktig stoppested på rundturen. Her har foreningen satt opp tidstypiske benker og bord og en autentisk tysk bunkerovn. Denne type omvisninger er sentralt i besøksstrategien til kystfortet.

FHF har fått en lokal murer til å gjøre jobben mot at foreningen dekker murpuss og annet av nødvendige bygningsmaterialer til arbeidet.

Til dette tiltaket søkes det om 30 000.

På innsiden av «Østre dekningsbunker» (inv.nr. 92)

Oppsummering av tiltakene:

Tiltak 1: Utsifting av tak på inv.nr. 75, dekningsrom:	70 000
Tiltak 2: Materialkostnader til ordinært vedlikehold:	10 000
Tiltak 3: Utbedring av trapp ved inv.nr 92, «Østre dekningsbunker»:	21 000
Tiltak 4: Murpuss og istandsetting av inv.nr 92, «Østre dekningsbunker»	30 000
Totalt:	<u>131 000</u>

Det vises ellers til tilstandsrapport over kystfortet (2016):

http://www.nasjonalparkstyre.no/Documents/Oks%C3%B8y-Ryvingen_dok/Helgoya%20kystfort%20%20-%20tilstandsrapport.pdf

Ytterligere spørsmål kan rettes til Tormod Christiansen, tormodc@frisurf.no, mob. 900 73 870.

På vegne av styret i FHF,

Tormod Christiansen, leder FHF.
(sign.)

**Verneområdestyret for
Oksøy-Ryvingen og
Flekkefjord
landskapsvernområder**

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2018/6157-0

Saksbehandler: Maria-Victoria Solstrand

Dato: 22.11.2018

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret ORF	7/18	30.11.2018

Helgøya - Gnr. 1, Bnr. 28 - søknad om dispensasjon for å anlegge pumpe og avløpsledning - Ny-Hellesund Avløp AS

Vedlegg

- 1 Følgebrev til søknad
- 2 Ny-Hellesund - søknad om dispensasjon - pumpe og avløpsledning
- 3 Brev til Fylkesmannen
- 4 Tillatelse til etablering av avløpsledninger mellom pumpeledning i sjø og den enkelte eiendom - Ny-Hellesund. (2)
- 5 Svar til søknad fra verneområdeforvalter

Forvalters innstilling

Søknaden fra Ny-Hellesund Avløp AS om dispensasjon for å anlegge pumpe og avløpsledning til Helgøya Gnr 1, Bnr. 28 får et foreløpig avslag.

Grunnen for avslag:

1. Søknaden inneholder ikke tilstrekkelig nok informasjon om hvordan tiltakshaver skal gjennomføre tiltak og tilbakeføre området etter vesentlig inngrep i terrenget med å anlegge pumpe og avløpsledning.
2. Det er ikke fremkommet uttalelse fra Fylkesmannen som forvalter statlige eide friluftsområder på vegne av staten.

Saksopplysninger

Se vedlagt brev fra verneområdesforvalter og søknaden fra Ny-Hellesund Avløp AS.

Vurdering

Som det står i brevet fra verneområdeforvalter. Informasjon lagt frem i søknaden er ikke tilstrekkelig nok for å oppfylle krav i henhold til §§8-12 i naturmangfoldloven. Det er anbefalt at søknaden får et foreløpig avslag inntil krav for videre informasjon er oppfylt.

Fra: Ny-Hellesund Avløp SA[avlophellesund@gmail.com] Sendt: 25.okt 2018 09.52.25 Til: FMAV Post Kopi:
Solstrand, Maria-Victoria Tittel: Søknad om dispensasjon fra vernebestemmelsene for å anlegge pumpe og
avløpsledning for gnr. 1 bnr. 28 i Søgne Kommune Sak 18/6157

Vedlagt følger søknad fra Ny-Hellesund Avløp.

Mvh
Ny-Hellesund Avløp
Øivind Krohn

Verneområdestyret ORF
Attn: Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder
Postboks 788 Stoa
4809 Arendal

**Søknad om dispensasjon fra vernebestemmelsene for å anlegge pumpe og avløpsledning for
gnr. 1 bnr. 28 i Søgne Kommune
Sak 18/6157**

Vi søker herved om tillatelse til å legge avløpsledning fra sjø og opp til hytte gnr. 1 bnr. 28. Vi viser til vedtektenes § 3.1.3 punkt f. og ber om dispensasjon til å gjennomføre anlegget. Vi kan ikke se at anlegget vil virke skadelig for naturmangfoldet.

1. BAKGRUNN:

- a. Ny-Hellesund Avløp sa Ny-Hellesund Avløp S/A er et samvirkeforetak som skal bygge avløpsanlegg (kloakk) som skal betjene øygruppen Ny-Hellesund i Søgne. Anlegget vil betjene ca. 85 hus og hytter i Ny-Hellesund. Ledningen vil bli ført inn til offentlig ledningsnett på Åros. Vi har fått nødvendig godkjenning på alle ledninger som skal legges i sjøen inkludert gjennom Olavsundet og ut til den aktuelle hytte.

2. PROBLEMSTILLINGEN:

- a. For å få knyttet hytte på gbnr. 1/28 til avløpsledningen må det legges en sort 50 mm ledning fra sjøen og opp til pumpestasjonen plassert ved hytta. Vedlagt kart viser traseen og plassering av pumpe.
- b. De fleste av hus/hytter som knyttes til ligger innenfor det kulturminne fredede området Ny-Hellesund. Her har vi godkjenning av tiltaket fra fylkeskonservator som har satt strenge krav i forhold til å gjøre anlegget minst mulig synlig.

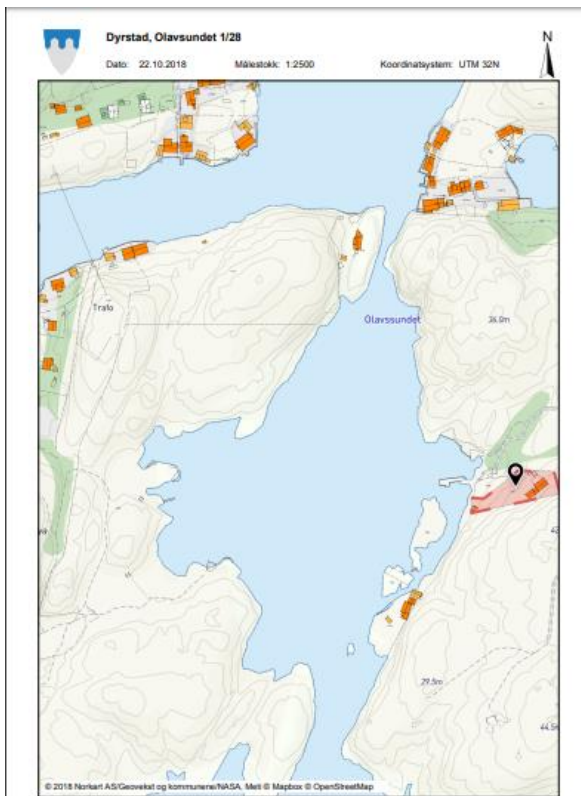
3. HOVEDMÅL:

- a. Vi ønsker at den aktuelle hytta knyttes til avløpsanlegget og er med på at vi får kontroll med utslipp til sjø i området Ny-Hellesund.

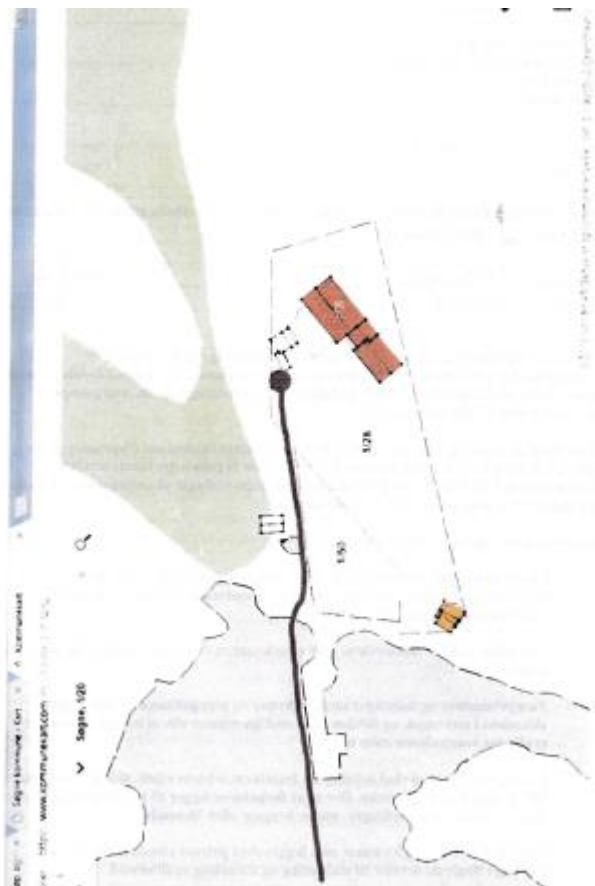
4. BESKRIVELSE:

- a. Ledningen (50 mm) vil bli lagt under store steiner fra stranda og opp til gressbakke. Dette gjøres ved at steiner løftes opp og ledning legges. Steiner legges så tilbake som de lå.
- b. Fra Steiner og inn til steintrapp graves ledning ned og terrenget/veien tilbakeføres som den er i dag. Det vil bli gravd en smal og grunn grøft da den ikke skal legges frostfritt.
- c. I steintrappa lages det en renne på høyre kant av trinnene og ledningen dekkes til med stein og jord.
- d. Fra hyttas gjerde og inn til pumpekum graves ledning ned.

5. OVERSIKTSKART

Oversiktskart Olavsundet

Ledningstrase

6. BILDER

Oversiktsbilde

Nedre del inn til steintrapp

Inn mot steintrapp som fører opp til hytta

Ledning legges på høyre side av trappe dekket med jord og stein.

Trase inn til bua ved hytta

6. GRUNNEIER: Informasjon og kontaktinfo om hvem som er grunneier.

- a. Staten (se kopi av vedlagt brev)
- b. Dyrstad, eier av gnr. 1 bnr. 28

8. KONTAKTPERSONER:

Rune Eriksen, styrets formann Ny-Hellesund Avløp

Øivind Krohn, forretningsfører Ny-Hellesund Avløp, tlf.: 95286534

Med vennlig hilsen

Ny-Hellesund Avløp sa

Øivind Krohn

Vedlegg:

Kopi av brev til Fylkesmannen vedr. legging av ledning over statens grunn.

Kopi av brev fra Søgne Kommune vedr. Legging av avløpsledninger mellom etablert pumpeledning i sjø og den enkelte eiendom, samt etablering av nødvendige pumpekummer.

Ny-Hellesund Avløp S/A
Monsøya 10
4643 Søgne

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder
Postboks 788 Stoa
4809 Arendal

Att.: Pål Alfred Larsen

Kristiansand, 26.06.2018
21086/ash

**SØKNAD OM Å ANLEGGE AVLØPSLEDNING OVER STATENS EIENDOM I OLAVSUNDET I
NY-HELLESUND I SØGNE KOMMUNE**

Ny-Hellesund Avløp S/A er et samvirkeforetak som er i ferd med å opparbeide avløpsanlegg (kloakk) for øygruppen Ny-Hellesund. Avløpet skal pumpes inn til kommunalt anlegg på Åros. Vi har i alt ca. 85 abonnenter.

Deler av Ny-Hellesund er fredet men det er gitt dispensasjon for fredningsbestemmelsene for å gjennomføre anlegget.

Eier av gnr. 1 bnr. 28 ønsker å knytte sin eiendom til avløpssystemet. På vedlagte kart er hans eiendom markert (abonnent nr. 69) (bilag 1).

For å få frem ledningen til eiendommen er man imidlertid avhengig av å krysse statens eiendom.

Jeg vedlegger detaljkart (bilag 2) som viser planlagt ledningstrasé.

Det er ikke aktuelt å grave ledningen ned til frosthøye dybde. Ledningen vil imidlertid bli anlagt slik at den blir minst mulig synlig.

Det blir samvirkeforetaket som skal eie ledningen og som har ansvar for drift og vedlikehold av denne.

På denne bakgrunn søkes det om tillatelse til å legge ledningen over statens grunn.

Saken kan reise en del praktiske spørsmål og jeg kan treffes på tlf. 951 78 664. Om nødvendig kan vi ta en tur til Ny-Hellesund for å se nærmere på forholdene.

Med hilsen

Helge Tofte
styreformann

toftehelge@gmail.com

SØGNE KOMMUNE

Arealenheten

Holbæk Anlegg AS
Att. Øyvind Viksnes
Postboks 193
4703 Vennesla

Deres ref:	Vår ref:	Saksbehandler:	Arkivkode:	Dato:
	2017/2208 -32706/2018	Jan Inghard Thorsen	M30	12.07.2018

TILLATELSE

Svar på søknad om tillatelse for tiltak etter plan- og bygningslovens § 20-1 og § 20-3.

Saksnr:	Behandlet i:
343/18	Plansjefen

Byggested:	Ny- Hellesund og øyene rundt	Gnr/Bnr:	Flere eiendommer er involvert
Tiltakshaver:	N-H Utbygging SA	Adresse:	Monsøya 10, 4644 Søgne
Søker:	Holbæk Anlegg AS	Adresse:	Postboks 193, 4703 Vennesla
Tiltakets art:	Legging av avløpsledninger mellom etablert pumpeledning i sjø og den enkelte eiendom, samt etablering av nødvendige pumpekummer.		

Vedtak:

Søknaden omfatter stikkledninger mellom den enkelte eiendom og tidligere etablert avløpsledning mellom Åros og Ny Hellesund. Søknaden omfatter en hel rekke eiendommer og innbefatter stikkledninger med tilhørende pumpekummer.

I medhold av plan- og bygningsloven §§ 20-1 og 20-3, godkjennes søknaden mottatt den 29.6.2018. Berørte eiendommer er opplistet i Ingeniørvesenets godkjenning som følger vedlagt til denne saken.

Tiltaket tillates igangsatt etter dette vedtak.

Saksutredning:

Dokumentliste:

Søknad med vedlegg er stemplet mottatt 29.6.2018.
Søknaden regnes for å være komplett.

Søknaden:

Søknaden omfatter stikkledninger mellom den enkelte eiendom og tidligere etablert avløpsledning mellom Åros og Ny Hellesund. Søknaden omfatter en hel rekke eiendommer og innbefatter stikkledninger med tilhørende pumpekummer.

Gjeldende plangrunnlag:

Tidligere godkjent avløpsledning strekker seg over et forholdsvis stort område gjennom Høllefjorden fra kommunal pumpekum på Åros til Vrageviga - GB 21/71 på Monsøya. Det som omfattes av denne tillatelsen er stikkledninger som fordeles videre på Kapelløya, Monsøya, Helgøya, Renneholmen, Urholmen, Kvidbjørnsholmen, Brattholmen og Nettholmen. Det er en hel rekke planer som berøres, det vises til opplisting i dispensasjonsvedtak av 7.6.2018, sak: 269/18.

Naturmangfoldloven:

Forholdet til naturmangfoldloven er vurdert i forbindelse med dispensasjonsbehandlingen.

Estetiske krav:

Tiltaket skal være tilnærmet usynlig etter endt gjennomføring og når det har gått noe tid.

Beliggenhet og høydeplassering:

Alle ledninger skal legges som vist på situasjonskart vedlagt søknaden.

Alle vilkår stilt av øvrige sektormyndigheter skal følges ved gjennomføring av tiltaket.

Påvisning utføres av eget ansvarlig foretak som er godkjent i samsvar med erklæring om ansvarsrett, eller søknad om ansvarsrett.

Dersom det ved kontroll av plassering i utførelsesfasen, er avvik i forhold til innsendt situasjonsplan/gitt tillatelse, må det innsendes ny revidert situasjonsplan og **evt. søknad om endring av tillatelse**. Dersom eventuelle avvik betinger endring av tillatelse, skal arbeidene stanses til det foreligger endringstillatelse.

Dispensasjoner:

Tiltaket er avhengig av dispensasjon for en rekke forhold, og dispensasjon er gitt i vedtak datert 7.6.2018, i sak 269/18.

Kommunens samlede vurdering:

Forutsatt at alle vilkår stilt i tidligere behandlinger, samt alle vilkår stilt av øvrige myndigheter følges, vil tiltaket etter noe tid fremstå tilnærmet usynlig, dette med unnta av enkelte kumlokk osv.

Gjennomføringsplan:

Hver gang et nytt foretak erklærer ansvar i byggesaken, skal kommunen motta oppdatert gjennomføringsplan fra ansvarlig søker.

Erklæring om ansvarsrett:

Erklæring om ansvarsrett i samsvar med gjennomføringsplan må være innsendt til kommunen før de enkelte foretak starter sin del av arbeidet.

Alle foretak som har erklært ansvarsrett for prosjektering eller utførelse skal utføre egenkontroll innenfor sitt fagområde og utarbeide samsvarserklæring. Avvik skal registreres, begrunnes og om nødvendig omprosjekteres. Foretak som benytter underleverandører eller underentreprenører må selv vurdere kvalifikasjoner til disse.

Tilsyn:

I henhold til kapittel 25 i plan- og bygningsloven, har kommunen plikt til å føre tilsyn i byggesaker for å sikre at tiltaket gjennomføres i samsvar med gitte tillatelser, og bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov.

Tilsynet skal føres i et slikt omfang at det kan avdekke eventuelle regelbrudd, og kommunen avgjør selv i hvilke saker og på hvilke områder det skal føres tilsyn. Tilsynet kan føres når som helst i løpet av byggesaken, og inntil 5 år etter at ferdigattest er gitt, jf. § 23-3 syvende ledd.

Med bakgrunn i dette varsles det om at tilsyn kan bli foretatt i alle kommunens byggesaker.

Særlig om produkter i byggverk og vesentlige mangler:

Det forutsettes at produkter som benyttes i byggverket innehar nødvendig produktgodkjenning og at produktsertifikatene samsvarer med de produkter som faktisk benyttes.

Dersom det via kommunalt tilsyn eller på annen måte avdekkes vesentlige mangler knyttet til byggverket, produkter i byggverket eller dokumentasjon knyttet til produkter, vil kommunen måtte vurdere om den finner innvilgelse av midlertidig brukstillatelse ubetenkelig og at manglene/produktene ikke vil kunne ha betydning for liv, helse og sikkerhet.

Ved umiddelbar fare for liv, helse og sikkerhet kan ikke kommunen gi midlertidig brukstillatelse. Kommunen kan heller ikke gi dette dersom det er usikkert om ferdigattest vil kunne gis. Ved alvorlige mangler, som ikke innebærer en umiddelbar fare, - forutsatt at man antar at mangelen kan rettes opp-, kan kommunen kreve sikkerhetsstillelse i medhold av pbl § 21-10 tredje ledd for at feil og mangler utbedres

Ferdigstillelse:

Før tiltaket tas i bruk skal ansvarlig søker skriftlig anmode om ferdigattest eller eventuelt midlertidig brukstillatelse. Dokumentasjon i samsvar med plan- og bygningsloven § 21-10, jfr. forskrift om byggesak SAK § 8-1 må innsendes:

1. Oppdatert gjennomføringsplan.
2. ”Som bygget” tegninger dersom det er foretatt mindre justeringer/endringer som ikke går ut over gitt tillatelse.

Er tiltaket endret utover gitt tillatelse må reviderte tegninger innsendes og søkes godkjent som endring av tillatelse. Slike endringer skal godkjennes av kommunen før de gjennomføres.

Plan og bygningslovens § 29-4 krever at «*Byggverkets plassering, herunder høydeplassering, og byggverkets høyde skal godkjennes av kommunen.*»

Kartverkets standard **Plassering og beliggenhetskontroll** (19.08.2002) bes benyttet. Denne er samordnet med forskriftene til PBL, samt tilhørende veiledere; ISO 4463 og NS 3463.

Plasserings- og innmålingsdata i horisontal- og vertikalplan for Søgne kommune følger toleransekrav etter områdeklasse 2, jfr. tillegg B.3 og B.4 i standarden.

Innmålte data på SOSI-format, sendes postmottak@sogne.kommune.no og merkes med ”Plassering og beliggenhetskontroll” og saksnummer.

For nærmere teknisk spesifisering vedr. innmåling, se kommunens nettsider under <http://www.sogne.kommune.no/Organisasjon1/Teknisk-sektor1/Enhet-for-areal/Byggesak/Plassering-og-beliggenhetskontroll/>

Vi gjør samtidig oppmerksom på at alle utvendige vann- og avløpsledninger også skal innmåles, og sendes kommunen på SOSI-format, før brukstillatelse kan gis. Dette gjelder ledninger på land og i vann.

Vi varsler samtidig om at hvis søknadspliktige tiltak blir tatt i bruk uten at kommunen har utstedt ferdigattest eller brukstillatelse, vil det bli vurdert å ilegge overtredelsesgebyr, jf. PBL § 32-8 punkt d.

Klageadgang:

Denne tillatelse er et enkeltvedtak etter forvaltningslovens bestemmelser, og kan derfor påklages av naboer, gjenboere og andre med rettslig klageinteresse for høyere myndighet innen 3 uker, jfr. plan- og bygningsloven § 1-9 og forvaltningsloven § 28. En slik klage kan føre til at avgjørelsen blir omgjort.

Bygningsmyndighetene er ikke ansvarlig for tap som tiltakshaver måtte lide ved en slik omgjøring. Klagen skal innen fristens utløp sendes til Søgne Kommune, Arealenheten, p.b. 1051, 4682 Søgne.

Bortfall av tillatelse:

Vedtak om tillatelse har gyldighet i 3 år fra vedtaksdato. Etter den tid faller tillatelsen bort, jfr. plan- og bygningsloven § 21-9.

Gebyr:

Behandlingsgebyr, jf. kommunens regulativ for byggesaker, blir på kr. 13.668,-. Regning blir sendt separat.

Tiltakshaver gjøres oppmerksom på at gebyret vil bli belastet den til enhver tid gjeldende morarentesats, hvis fakturaen ikke betales til rett tid. Ved klage på gebyret vil det påløpe renter fra forfall, til betalingen skjer, såfremt klagen ikke tas til følge.

Kommunen sender engangsfaktura for tilknytning til abonnenten samtidig som igangsettingstillatelse gis.

Etter lov om kommunale vass- og kloakkavgifter skal engangsgebyr betales for tilknytning til vann- og/eller avløpstjenester. Dette gebyret er for tiden på kr. 15.000 + mva for vann, og 15.000,- + mva for kloakk.

Med hilsen

Terje Axelsen
fungerende fagleder byggesak

Jan Inghard Thorsen
byggesaksbehandler

Dokumentet er elektronisk godkjent og gyldig uten underskrift

Vedlegg

- 1 Kart og søknadspapir fra Ny-Hellesund Vannverk
- 2 Ref kart btr. 2 utenfor fredet område
- 3 Ref kart btr.2 fredet omr
- 4 Kart
- 5 Pumpeledning

Kopi til:

Ny-Hellesund Avløp SA Monsøya 10 4644 Søgne

Øivind Krohn
Ny-Hellesund Avløp AS
Monsøya 10
4643 SØGNE

Saksbehandler Maria-Victoria Solstrand

Vår ref. 2018/6157 - 432.2

Dato 24.11.2018

Helgøya - Gnr. 1, Bnr. 28 - Søknad om dispensasjon for å anlegge pumpe og avløpsledning - Ny Hellesund Avløp AS

Søknad om dispensasjon for å anlegge pumpe og avløpsledning til Gnr. 1, Bnr. 28 har fått foreløpig avslag.

Grunnen for avslag:

1. Søknaden ikke inkluderer tilstrekkelig nok informasjon om hvordan tiltakshaver skal gjennomføre tiltak og tilbakeføre området etter vesentlig inngrep i terrenget med å anlegge pumpe og avløpsledning.
2. Det er ikke fremkommet uttalelse fra Fylkesmannen som forvalter statlige eide friluftsområder på vegne av staten.

Verneområdeforvalteren dro ut med Statens naturoppsyn på befaring til området. Vurdering av verneområdeforvalteren og SNO er at tiltaket kan ikke gjennomføres uten vesentlig inngrep i terrenget. Bildene og kart i søknaden samt beskrivelsen av tiltaket også bekrefter det.

Verneområdeforvalter sendte en epost med dato 8. november 2018 til Øivind Krohn og etterspurte til å sende en mer detaljert beskrivelse om tiltaket og måten tiltakshaver skal behandle vesentlig inngrep i landskapsvernområdet. E-posten som ble sendt som et svar 9. november inneholdte følgende:

*Vårt anlegg er et lite anlegg hvor en 40 mm ledning skal graves ca 20 cm ned i bakken, og fjernet masse legges tilbake på plass.
Der det er stener løftes disse bort, rør legges og steiner legges tilbake hvor de var.
På gress graves ned en liten renne hvor ledningen legges ned og gress legges tilbake.
Der hvor det er grusvei graves ledning ned og det legges grus over ledningen.
Inngrepet vil ikke være synlig i ettertid.*

I svaret er det nevnt stein, gress og grusvei, men ingen informasjon om hva skal skje med trærne og andre vegetasjon som finnes langs traséen (særlig synlig i bildene inkludert i søknaden samt flyfoto). Videre, tiltakshaveren har ikke skrevet noe om hva slags driftsmetoder blir brukt. Tiltak innenfor verneområder må gjennomføres med de meste skånsomme driftsmetoder tilgjengelig. Med uunngåelig vesentlig terrenginngrep må det beskrives i detaljer hvordan tiltaket blir gjennomført og hvordan terrenget blir tilbakeført til opprinnelig tilstand etter inngrep.

Helgøya er et statlig eid friluftsområde og Fylkesmannen forvalter på vegna av staten. Per dags dato er den saken ikke ferdig behandlet hos Fylkesmannen.

Prinsippene §§ 8 til 12 av naturmangfoldloven skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Dette betyr at myndigheten skal legge vekt på prinsippene både i saksforberedelsen og i den konkrete avveiningen. Krav i henhold til §§8-12, jf. naturmangfoldloven er ikke oppfylt i søknaden. Det er vurderingen fra verneområdeforvalteren at søknaden ikke gir en riktig beskrivelse av verken dagens situasjon, eller hva skal skje med terrenget med gjennomføring og etter vesentlig inngrep. Den usikkerheten gir grunnlag for å tillegge §9 mer vekt i saken.

Verneområdeforvalter gir med dette brevet et forhåndsvarsel om avslag. Enkelte konsekvenser av tiltaket må utredes nærmere av tiltakshaver og sendes til verneområdeforvalter for videre saksbehandling. Fristen for neste styremøte den 30. november er nå passert.

Informasjon som må sendes inn:

1. Detaljert plan for å anlegge pumpe og avløpsledning lange *hele* traséen og særlig gjennom trærne som finnes langs traséen. Hvordan skal det gjennomføres? Bruk flyfoto og kart for å referere til forskjellige områder og tiltak.
2. Detaljer om driftsmetoder som blir brukt for å ivareta naturmangfold og tilbakeføre til opprinnelig tilstand etter vesentlig inngrep.
3. Uttalelsen fra Fylkesmannen som forvalter på vegne av staten som grunneieren.

Med vennlig hilsen

Elektronisk signert

Maria-Victoria Solstrand
verneområdeforvalter

ST 34/18 Styresaker

**Verneområdestyret for
Oksøy-Ryvingen og
Flekkefjord
landskapsvernområder**

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2018/11107-0

Saksbehandler: Maria-Victoria Solstrand

Dato: 27.11.2018

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret ORF	35/18	30.11.2018

FINAL - Songvaar Fyr - Søknad om etablering av molo med brygge på Songvaar Fyr ved Hellersøya - Kystverket

Vedlegg

- 1 Følgebrev
- 2 Søknad om etablering av molo med brygge på Songvår Fyr ved Hellersøya
- 3 Vedlegg til søknad med kart og bilder.
- 4 Svar fra Søgne Kommune på Havneprosjekt
- 5 Kystverkets svar på Trygg Havn Songvår Fyr 480125
- 6 Kalkyleark for Trygg Havn 30 m

Forvalters innstilling

Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder ser fordeler med etablering av en molo med brygge på Songvaar Fyr og ser positivt på videre utvikling av prosjektet. Før en dispensasjons søknad kan behandles i verneområdestyret må det gjennomføres en ROS analyse i forbindelse med utarbeidelse og utvikling av arkitekts tegninger.

Saksopplysninger

Kystverket ønsker en molo med trygg brygge på Songvaar Fyr. Det er vær- og vindhardte forhold på Songvaar Fyr som hindrer skjøtsel, vedlikehold og besøkende.

For å kunne stå imot stormer fra vest/nordvest må en molo bygges opp med stor stein.

Hjemmel:

Forskrift om fredning av Songvaar, Hellersøya og Kubbøya, Sogne kommune, Vest-Agder (FOR-1980-03-28-65)

Vurdering

Prosjektet er hovedsakelig av sikkerhetsmessig grunnlag. Sikkerheten for allmenhetens bruk samt skjøtsel og transport av sau er hovedgrunn for å bygge moloen og bryggen. En molo vil gjøre det mulig å legge til ved Hellersøya på en trygg måte med vindstyrker på 10-13 s/m fra vest/nordvest og en bølgehøyde på inntil 1 m til 1,5 m.

Songvaar fyr er ikke et utvalgt fyr som skal sikres gjennom fredning etter kulturminneloven, men er et naturreservat som er fredet jf. Forskrift om fredning av Songvaar, Hellersøya og Kubbøya, Sogne kommune, Vest-Agder (FOR-1980-03-28-65). Naturreservatet dekker et areal på ca. 950 daa og inkluderer omkringliggende skjær og sjøarealer i en avstand av ca. 50 meter fra land.

Paragraf VIII av forskriften sier:

1. *Det må ikke foretas inngrep som kan endre de naturgitte forhold, herunder oppføring av bygninger, brygger, anlegg eller lignende innretninger, framføring av ledninger i luft, på eller i grunnen, uttak eller utfylling av masse, drenering, bruk av kjemiske bekjempningsmidler, forurensning og henleggelse av avfall.*

På utgangspunkt er etablering av en molo og brygge forbudt jf. §VIII, 1.

Paragraf XII av forskriften sier:

Departementet kan gjøre unntak fra fredningsbestemmelsene for vitenskapelige undersøkelser og arbeider av vesentlig samfunnsmessig betydning eller i spesielle tilfelle dersom det ikke strir mot formålet med fredningen.

For å vurdere en eventuell dispensasjon fra forskriften for å etablere en molo og brygge må verneområdestyret først få et helhetlig bilde av konsekvensene til naturreservatet for å sikre at tiltaket ikke strir mot formålet med fredningen.

Store konsekvenser vil følge med økende besøk og overnatting, særlig gjennom hekketiden. Verneområdeforvalter derfor anbefaler en veldig skånsom tilnærming til prosjektet. Det er fornuftig å gi et grønt lys til en ROS analyse, men det mangles betydelig mye kunnskap og andre informasjon tilknyttet til utredningsarbeid jf. §8-12 i naturmangfoldloven for å ta stilling til påvirkning i sin helhet på naturreservatet.

Fra: Songvår Fyr[post@songvaarfyr.com] Sendt: 12.nov 2018 12.22.09 Til: Solstrand, Maria-Victoria; belinda.pedersen@kystverket.no Kopi: Frank Larsen; Linda Rugland; Ole Borø; Rolf Brandtenborg; solveig-eikild@hotmail.com; Terje Olsen Tittel: 181110 Søknad om etablering av molo med brygge på Songvår Fyr ved Hellersøya
Hei Maria-Viktoria

Viser til hyggelig møte på ditt kontor 5/11-18 vedrørende søknad om etablering av molo i havna på Hellersøya – Songvår Fyrstasjon.

Vedlagt følger oppdatert søknad slik vi ble enige om. Opprinnelig sendte jeg søknaden via Kystverket da mente det mente de måtte være tiltakshaver, som eier av Hellersøya og fyrstasjonen. For å spare tid sender vi den nå direkte til deg med kopi til Kystverket. Jeg har orientert Belinda Pedersen om dette.

Jeg tillater med også å sette opp noen punkter fra vårt møte:

- Det innarbeides i søknaden:
 - Viktigheten av sikker adkomst presiseres ytterligere også sette opp mot skjøtsel og vedlikehold
 - Muligheter for utstilling/senter for opplæring marin forsøpling utdypes ytterligere
 - Presisere at sikker havn gjør det mulig å trafikere øya med Taxi båt. (dette er også tatt opp med taxiselskapet som er svært positive)
 - ROS analyse (risiko og sårbarhetsanalyse) må ut på anbud. GS tar kontakt med 3 firmaer for pris tilbud. Dette vil ikke være klart til behandling av saken 30/11-18. MVS søker Miljødirektoratet om dekning av kostnadene til ROS analysen.
 - Tiltaket vil være i tråd med intensjonen i ny besøksstrategi for landskapsvernområdet. Dette presiseres i søknaden.
 - Sauebeiting tas inn som et punkt i søknaden. Sikkerhet ved sauer og lam ut om inn av båt.
 - Det presiseres at moloen er ny og ikke en utvidelse av eksisterende molo/brygge.
 - Tiltaket må behandles under lov om Songvår, Hellersøya og Kubbøya av 29. mars 1980 kapitel XII.
 - Kontaktlisten oppdateres med Geir Smebøle og tlf nr.
 - Det legges ved kart som viser oversikt, detaljer og inntegning av moloen med angivelse av mål. Det legges ved bilder av nåsituasjon og ny situasjon.
 - SFV redegjorde for sitt bidrag i prosjektet, som vil bestå av «korteist» sprengstein til en verdig mellom kr 750 000 og kr 1 000 000. Denne stein skal skytes ut i vinter og dersom denne ønsker i prosjektet må det garanteres for at denne fjernes fra grunneiers eiendom i i løpet av 2019. SVF avholder møte med grunneier for å se om det kan finnes løsninger til alternativ avhendelse av steinen dersom ikke omsøkte tiltak kan realiseres i 2019. Da forsvinner egenkapitalen SFV kan skyte inn i prosjektet.
 - Øvrig finansiering burde kanskje vært en 3 deling mellom Søgne Kommune, verneområdet gjennom Miljødirektoratet og Kystverket. MVS tar kontakt med disse for å sondere muligheter for finansiering.

Vennlig hilsen

Geir Smebøle

Songvaar Fyrs Venner
daglig leder
Tlf 913 50 056
post@songvaarfyr.com

Kystverket Sørøst
Postboks 1502

6025 Ålesund

Attn.: Belinda Pedersen

Søgne 10/8-2018

**FOR VIDEREFORSENDELSE TIL KYSTVERKET
SØKNAD OM ETABLERING AV MOLO VED HELLERSØYA – Songvår fyr i Søgne**

Vi viser til tidligere samtaler, møter og senest vår presentasjon for Verneområdestyret for Oksøy, Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområde heretter kalt VORF.

Det søkes med dette om tillatelse til å anlegge en molo med bryggedekke i nordvestbukta ved Hellersøya i Søgne Kommune.

Prosjektet søkes gjennomført i 2 faser:

- Fase I bestående av etablering av molo.
- Fase II bestående av etablering av bryggedekke på moloen.

Bakgrunn:

De fleste fyrstasjoner i Norge har nå en eller annen form for alternativ drift i tillegg til at de dekker behovet for aktive fyrlykter. Songvår Fyrstasjon i Søgne er intet unntak med sin komposittlykt som ble tent i 2004. Kystverket har derfor intet kommersielt behov for bygningsmassen på Hellersøya, som har vært utleid til Søgne Kommune og nå de siste 14 år til Songvaar Fyrs Venner heretter kalt SFV.

SFV er en ideell organisasjon, uten fast ansatte, registret i Enhetsregisteret. Organisasjon drives av en daglig leder som rapporterer til et styret bestående av 5 medlemmer. Årsmøtet er organisasjonens høyeste organ. SFV har ingen offentlig eller privat støtte utover det som søkes til aktiviteter og prosjekter. Inntektene kommer fra frivillig medlemskap, dugnader og ikke minst utleie.

Utleien er svært viktig for å opprettholde drift og vedlikehold av Songvår Fyrstasjon. Antall utleiedøgn variere sterkt fra år til år på grunn de vanskelige havneforholdene. Se siste årene har over 50% av de som har forhåndbooket avlyst på grunn av vind fra vest og nord vest som gjør det vanskelig å legge til havn. SFV får av samme grunn ingen taxibåter til å transportere besøkende og gjester til og fra Hellersøya. Av fyrene i Kystled Sør har Songvår Fyr kun 1/3 av leieinntektene sammenlignet med de andre fyrstasjonene som drives på samme måte innenfor Kystled Sør.

Hellersøya benyttes av lokal sauebonde som beiteområde for villsau. Dagens havneforhold gjør det ofte svært krevende å forvalte saueholdet og særlig når lam skal tas til land.

Det er svært viktig for bygningen på Songvår Fyr at de blir brukt og bevart gjennom kontinuerlig fornyelse, slik at dette kulturminnet kan holdes vedlike, forvaltes bestå for fremtidige generasjoner. Dersom utleiefrekvensen ikke kan økes vil det bli svært utfordrende å finne et bærekraftig alternativ for drift og vedlikehold av Fyrstasjonen.

1. .

Beskrivelse av prosjektet:

For å kunne stå imot vinterstormer fra vest/nordvest må en molo bygges med stor stein. Moloen bygges ut fra dagens brygge 5 meter mot nordvest deretter 25 meter mot nordøst – se kartskisse Nr. 1, nr. 2 og nr. 3. De første 5 meter går til dels på fjell og til dels på grunt vann. De neste 25 meter mot nord øst går fra grunt vann til 5,5 meter på det dypeste. På det dypeste må steinfyllingen ha en bredde på ca 14 meter og med mest stein på anslagssiden. Høyden på moloen over høyeste normale vannstand må være minimum 1 meter og med toppdekket i betong på 50 cm. Videre må det være en oppmurt kant på anslagssiden på 50 cm. Den totale høyden vil da bli 2,0 m på anslagssiden. Detaljprosjektering av størrelsen på stein, mengde armering og type betong er ikke gjort.

Prosjektet må kunne gjennomføres i 2 faser:

- Fase 1: Etablering av selve moloen
- Fase 2: Etablering av bryggedekke på moen

Fase 1 av prosjektet vil bestå av en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS analyse), detaljprosjektering, anbudsinnhenting, kontrahering og gjennomføring av moloetablering. Sprengstein lastet opp på splittlekter for bunnumping inntil 2 meter under vannspeilet. Resten av steinen må stables opp med gravmaskin fra egen leker.

Fase 2 av prosjektet vil bestå av etablering av et fast bryggedekke bestående av armering og betong med en oppkant på 500 mm mot vest. Dette arbeidet gjennomføres ved bygging av forskaling, etablering av armering og deretter støping. Støping kan gjennomføres enten med betongbil på leker eller helikopterløft.

Ved gjennomføring av fase 1 i 2019 vil SFV kunne bidra med inntil 2000 m² med sprengstein for opplesing i strandsonen i Tryssfjord i Søgne, ca 7 sjømil vest for Hellsøya. Korteist stein være en svært kostnadseffektiv løsning og meget god løsning for miljøet. Sprengstein med bruk av den mest miljøvennlige tenntården gir minimal forurensing i det maritime miljøet – ref Miljødirektorates publisering «problemer med plast ved utfylling av sprengstein i sjø» av 28/9-2018.

SFV har hatt en forhånds konferanse med Agder Marine, som har god erfaring med etablering av moloer.

Effekt av prosjektet:

En molo vil gjøre det mulig å legge til ved Hellsøya på en trygg måte med vindstyrker på 10-13 s/m fra vest/nordvest og en bølgehøyde på inntil 1 m til 1,5 m. Det er svært sjelden det er vindstyrker over dette i sommerhalvåret. Vind og sjø fra øst er ikke noe problem i havna. Vind fra syd er heller ikke problem i havna, men grov sjø fra syd lager mye bevegelse som med ny molo vil bli tilnærmet borte.

Sikkerheten for allmenhetens bruk av Hellsøya og grunnlaget for skjøtsel og vedlikehold vil øke betraktelig ved gjennomføring av tiltaket.

Taxibåter vil også i langt større grad påta seg kjøreoppdrag til og fra Hellsøya dersom de kan legge til på en trygg måte. Dette er konferert med dagens driver av taxibåttjenesten i Søgne.

Prosjektet vil også gi grunnlag for å prosjektere og videreutvikle ramper, gangbaner, skjærgårdstolett og markensestasjoner for utslipp av gråvann. Dette vil bidra stekt til å gjøre Hellsøya enda mer tilgjengelig for allmenheten og ikke minst personer som er dårlig til å gå i trapper og for småbarnsforeldre med barnevogn.

1. En «trygg havn» vil bedre sikkerheten ved i land- og ombordstigning betraktelig, ikke minst for skolebarn og besøkende med lettere bevegelseshemninger.
2. En «trygg havn» ved Hellersøya vil bygge opp under planene for ny besøksstrategi for landskapsvernområde som er under utarbeidelse og som skal være klar i 2018.
3. En «trygg havn» vil gi grunnlag for å utvikle Songvår Fyrstasjon som en aktiv læringsarena for barn og ungdom, bla innenfor marin forsøpling.
4. En «trygg havn» vil gi en bærekraftig økonomi og sikre at kulturminnet Songvår Fyr består for fremtidige generasjoner.
5. En «trygg havn» vil bidra til gode opplevelser for den besøkende og gi muligheter for gjester med bevegelsevansker
6. En «trygg havn» vil bidra til lokal verdiskapning
7. En «trygg havn» vil bidra til å ivareta og øke verneverdiene.
8. En «trygg havn» vil sikre alternativ drift ved Songvår Fyrstasjon

I forhold til visjonen til ny besøksstrategi mener vi tiltaket vil komme inn under

Forskrift for naturreservat; Songvår, Hellersøya og Kubbøya av 28. mars 1980 kapittel XII:
Departementet kan gjøre unntak fra fredningsbestemmelsene for vitenskapelige undersøkelser og arbeider av vesentlig samfunnsmessig betydning eller i spesielle tilfelle dersom det ikke strir mot formålet med fredningen

Forskrift om Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde, Kristiansand, Søgne og Mandal kommuner, Vest-Agder:

Forskriftens §3: Vernebestemmelser, landskapet, pkt. 1.3.I :

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til oppføring av nye anlegg, flytting av anlegg og tilbygg til eksisterende anlegg for Kystverket.

Risiko:

Det må utarbeides en risiko og sårbarhetsanalyse (ROS analyse) før prosjektet kan igangsettes. Denne analysen må gi svar på om gjennomføring av prosjektet vil skade det maritime mangfoldet både på land og til vanns. Den må også belyse risikoen for utførelse ved etablering av en molo ved Hellersøya. Det anbefales å engasjere konsulentfirma for å utarbeide en ROS analyse.

Vernehensyn:

Vi kan ikke se at etablering av en molo/brygge ved Hellersøya vil innvirke negativt på vernehensynet av Hellersøya.

Naturmangfoldloven:

- § 8 : Vi tror ikke det er grunn til å frykte skade på naturmangfoldet i det omsøkte området eller i denne bukta på Hellersøya.
- § 9 : Vi tror ikke det foreligger irreversibel eller alvorlig skade på naturvernsmangfoldet i forhold til føre- var prinsippet ved etablering av ny molo/brygge.
- § 10 : Vi tror ikke det foreligger fare for å belaste det samlede økosystemet i området. Det er heller ikke hekkeplasser for sjøfugl i dette området.
- § 11 : Vi tror ikke det er fare for miljøforringelse eller kostnader i den sammenheng i forbindelse med tiltaket da havbunnen er ren for gammel forsøpling.
- § 12 : Vi er sikker på at det omsøkte tiltaket vil bruke miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Etter godkjenning av molo/brygge følgende søknader sendes fra oss:

1. Reetablere fending på brygga
2. HC ramper og gangbane fra sjøbua til stien
3. Skjærgårdstolett bak sjøbua
4. Utbedring av trappeavsats ved sjøbua
5. Kjøring med transportmaskin parallelt med trapp
6. Etablering markrenseanlegg for 3 bygninger

Grunneier :

Kystverket

Kontaktpersoner:

Kystverket Sørøst:

Verneområdestyret for verneområdet

Songvaar Fyrs Venner:

senioringeniør Belinda Pedersen,

verneområdeforvalter Maria-Victoria Solstrand.

prosjektansvarlig Ole Johan Sverderup tlf 938 41 144

daglig leder Geir Smebøle 913 50 056.

Vedlagt følger:

1. Skisse av molo/brygge – Fig 1 til 5
2. Mengdeanalyse
3. Utkast til kostnadsestimat
4. Kystverkets godkjenning av tiltaket
5. Presentasjonssett (overlevert tidligere på minnepinne)

Vi stiller gjerne på møte hos dere dersom det er ønske om ytterligere utdypninger på ett eller flere av punktene.

Dersom det er spesielle ønsker eller innspill fra Kystverket er vi takknemlig for dette.

Med vennlig hilsen

for Songvaar Fyrs Venner

Geir Smebøle
daglig leder

KART OG FOTO SONGVÅR FYR – HELLERSØYA

Oversiktskart Søgne

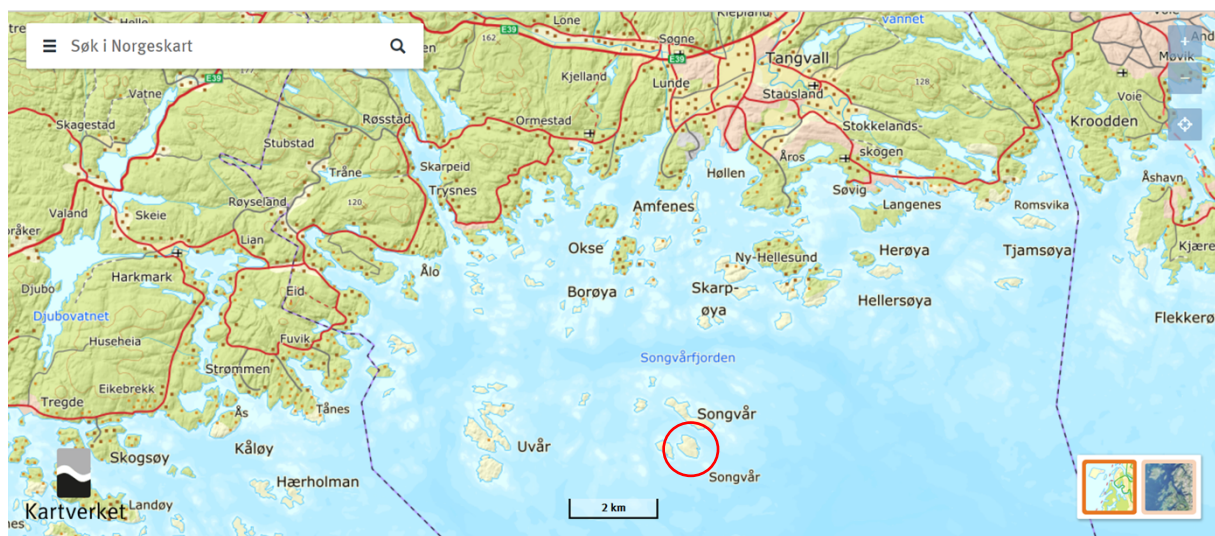

Fig 1. Oversiktskart Søgnekjærgården. Rød ring viser Hellersøya.

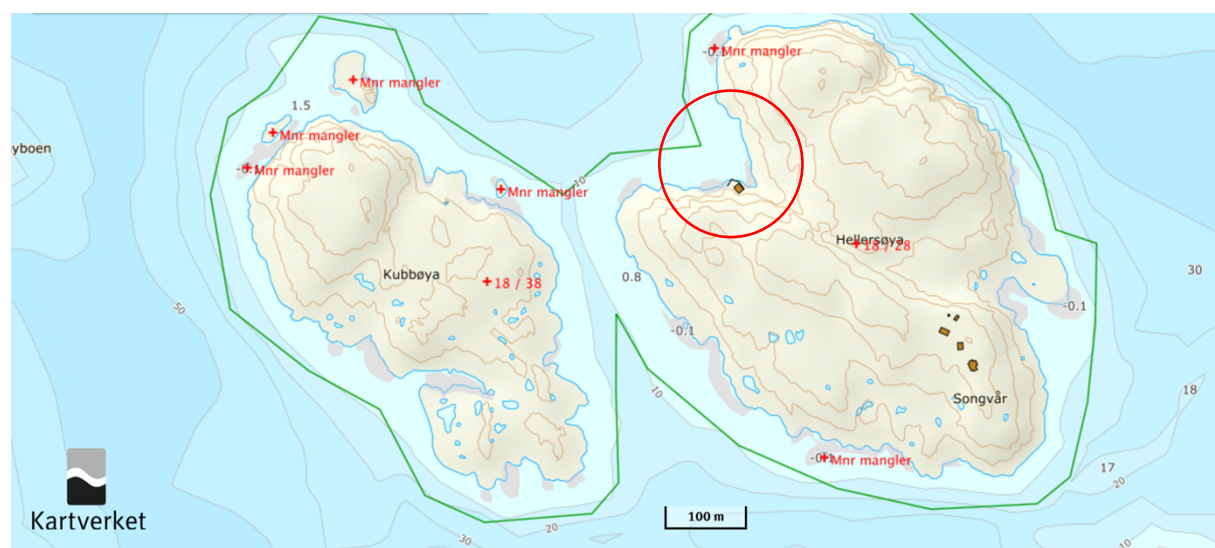

Fig 2 Oversiktskart Hellersøya. Rød ring viser havneområdet på Hellersøya.

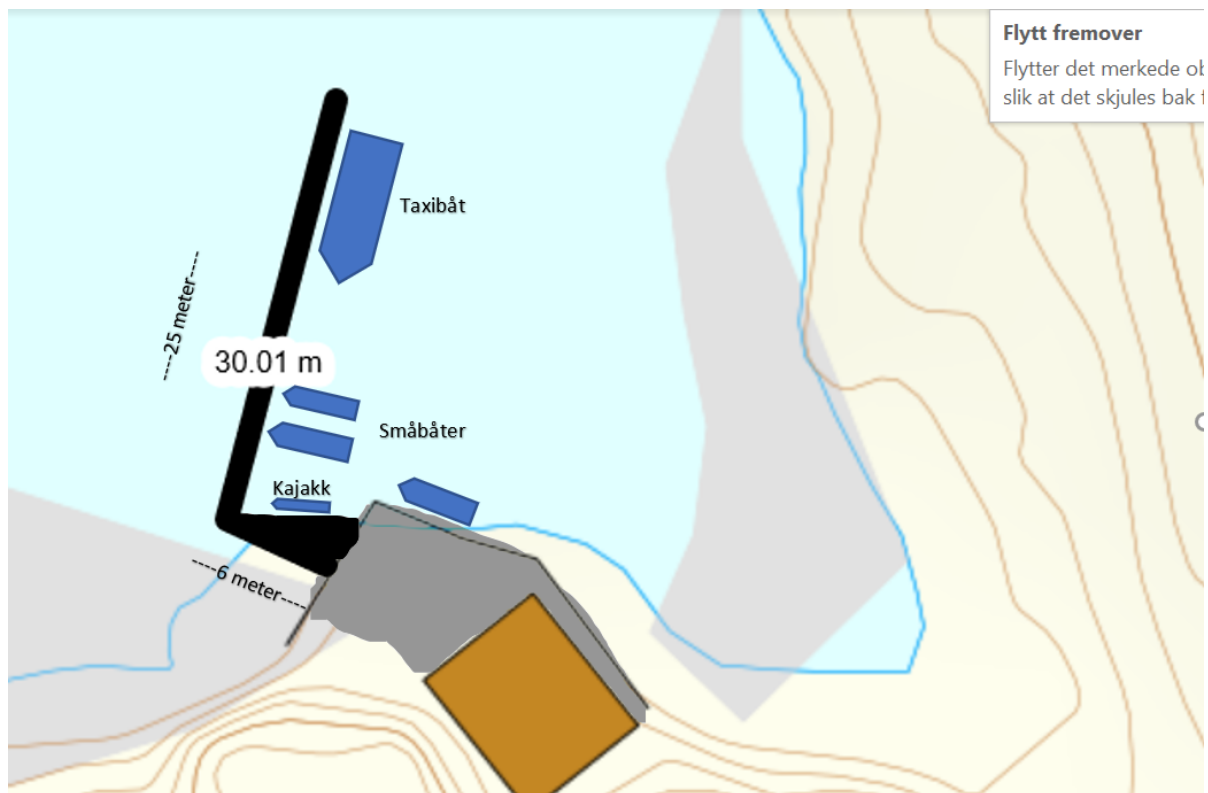

Fig 3. Detaljsskisse av molo.

Fig 4 Havna slik den ser ut i dag.

Fig 5. Molo inntegnet på bilde.

Fig 6. Molo inntegnet med båter på bilde.

Songvaar Fyr's Venner
Postboks 1020
4682 Søgne

Deres ref:

Vår ref:
2005/2917 -
33665/2015Saksbehandler:
Steinar SundeArkivkode:
K12Dato:
08.09.2015

Tilbakemelding på søknad om bedre havneforhold på Hellersøya - Songvaar fyrs venner

Det vises til mottatt søknad og til samtale med Ole Johan Sverdrup.

Søgne kommunes rolle i denne saken begrenser seg i utgangspunktet kun til å behandle ev søknad om dispensasjon til bygging i 100 metersbeltet og til ev byggesak.

Det er Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde som må behandle saken innledningsvis. Søknaden er videresendt Oksøy-Ryvingen LVO v/ verneområdeforvalter Bjørn Vikøyr i dag.

Med hilsen

Steinar Sunde
Fagleder miljø og landbruk

KYSTVERKET

Sørøst

Songvaar Fyrs Venner
Postboks 1020
4682 SØGNE

Deres ref.:

Vår ref.:
2011/4735-15

Arkiv nr.:

Saksbehandler:
Belinda Pedersen

Dato:
12.10.2016

**Songvår fyr - Søknad om opparbeidelse av bedre havneforhold på Hellersøya
- Songvaar - Søgne kommune - Vest-Agder fylke**

Henviser til deres brev til Kystverket datert 08.12.15. Kystverket ser positivt til tiltaket for utbedring av havneforholdet på Songvaar fyr som til tider kan være krevende og vanskelig.

Vi meddeler med dette at Kystverket har ingen innvendinger til tiltaket.

Med hilsen

Belinda Pedersen
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Interne kopimottakere:

Harald Andreassen	Region Kystverket Sørøst	KYV-SØ R
Katrine Solheim Aas	Region Kystverket Sørøst	KYV-SØ R

Vedlegg:

Region Kystverket Sørøst

Sentral postadresse: Kystverket
Postboks 1502
6025 ÅLESUND

Telefon: +47 07847

Internett: www.kystverket.no
E-post: post@kystverket.no

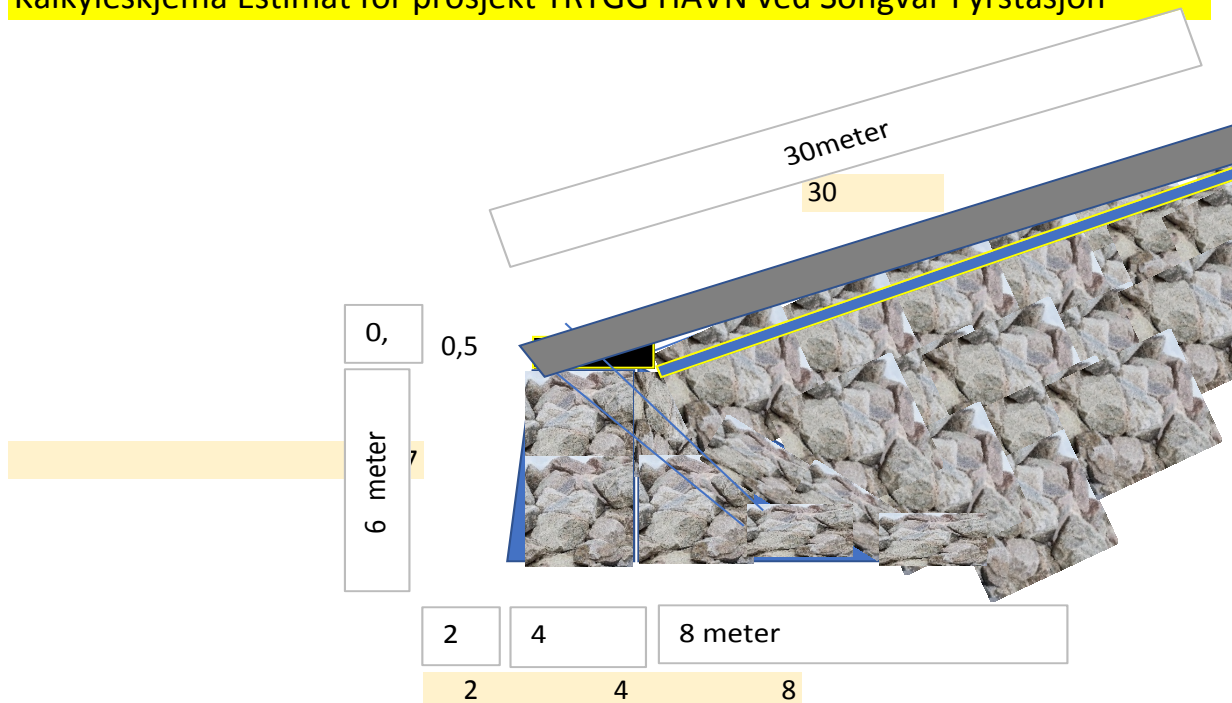
For besøksadresse se www.kystverket.no

Bankgiro: 7694 05 06766

Org.nr.: NO 874 783 242

Brev, sakskorrespondanse og e-post bes adressert til Kystverket, ikke til avdeling eller enkeltperson

Kalkyleskjema Estimat for prosjekt TRYGG HAVN ved Songvår Fyrstasjon

Celler som kan endres

Spesifikasjoner:						
Lengde	m		30			
Bredde bunn	m		14			
Bredde topp	m		2			
Tykkelse betongdekke	m		0,5			
Kubikk stein	m3		1470			
Kubikk betong	m3		60			
Antall dumper turer	stk		184			
Antall lekterturer	stk		20		55 125	pr tur
Kubikk stein pr dumper tur	m3		8			
Kubikk stein pr lekter tur	m3		75			

Tiltak			kvm/m3 pris	kvm /m3	Sum
Prosjektering					250 000
Byggesøknader og dispensasjoner					50 000
ROS analyse					150 000
Kjøp av stein			1470	150	220 500
Frakt til kai			1470	250	367 500
Opplesing på kai			823	250	205 750
Frakt fra kai til Songvår			1470	750	1 102 500
Forskaling og jern til dekke				50000	50 000
Frakt av betong fra kai til Songv				100000	100 000
Støping av toppdekke			60	2000	120 000
Rekkverk			30	500	15 000
Forsøyningsfester			5	2000	10 000
Sum					2 641 250
Mva					660 313
Sum inkl mva					3 301 563

25

Egenkap SFV

220500
367500

588000
147000
735000

**Verneområdestyret for
Oksøy-Ryvingen og
Flekkefjord
landskapsvernområder**

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2018/11147-0

Saksbehandler: Maria-Victoria Solstrand

Dato: 27.11.2018

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret ORF	36/18	30.11.2018

Budsjett 2019 - Planlegging av strategisk tilnærming og prioritering

Vedlegg

- 1 Rammer og opplegg for nasjonalpark- og verneområdestyrer 2019
- 2 Strategi for bruk av tiltaksmidler 2015-2020
- 3 Drift av nasjonalpark- og verneområdestyrer - søknad om midler for 2019

Forvalters innstilling

Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder godkjenner budsjettet for 2019 som ble utarbeidet og utviklet av verneområdestyret på møte 5/18.

Saksopplysninger

Veiledning fra Miljødirektoratet er vedlagt for å hjelpe verneområdestyret i prioritering av tiltak for 2019.

Budsjett forslag for 2019 følger separat som et internt arbeidsdokument.

Nasjonalparkstyrrer og verneområdestyrrer

Trondheim, 24.10.2018

Deres ref.:
2018/12402

Saksbehandler:
Line-Kristin Larsen

Rammer og opplegg for verneområdestyrrer - Innmelding av behov for tiltaksmidler og bestilling av tjenester av SNO - 2019

Elektronisk søknadssenter (ESS) skal benyttes for innmelding av behov for midler til tiltak i verneområder. Frist er 10. januar 2019.

1. Post 1420.31 – Midler til tiltak i verneområder

Innmelding av tiltak

- Ved innmelding om tiltaksmidler for nasjonalpark- og verneområdestyrrer skal styret være avsender med eget unikt navn, ikke fylkesmannen.
- Budsjettposten 1420.31 er en statlig investeringspost og ikke en tilskuddspost. Innmeldingen skal utelukkende være for midler til tiltak i regi av styret som forvaltningsmyndighet, og ikke en liste over tiltak som kommuner, private aktører eller andre ønsker å utføre.
- Innmeldingen skal være forvaltningens liste over prioriterte tiltak som planlegges gjennomført i 2019, ikke en flerårig tiltaksliste inkludert tiltak som ikke skal gjennomføres i 2019.

For Hardangervidda nasjonalpark og tilhørende verneområder hvor det ikke er forvaltningsstyre ennå, skal fylkesmannen som forvaltningsmyndighet ivareta innmeldingen for 2019.

I tillegg til hovedtildelingen basert på innmelding i ESS fordeles det midler via 3 supplerende tildelinger gjennom året for å dekke utforutsette utgifter som oppstår utenom den årlige søknaden om midler. Det kan søkes på både post 1420.31 og post 1420.21. Søknad om midler via supplerende tildelinger sendes som e-post til line-kristin.larsen@miljodir.no.

Prioritering av tiltak

Det overordnede målet for tiltaksmidlene er at de skal brukes slik at naturtilstanden i verneområdene bedres. Ved bruk av midlene følges derfor bestemte prioriteringer, se vedlegg 2; Strategi for bruk av tiltaksmidler.

Om lag 27 % av verneområdene i Norge er truet, basert på opplysninger i Naturbase, som fortløpende oppdateres av forvaltningsmyndigheten for verneområdene. Miljødirektoratet har et mål om at maksimalt 20 % av norske verneområdene er truet innen 2020. For å kunne nå dette målet, er det viktig at tiltak som bedrer tilstanden til verneverdiene prioriteres høyt. For nasjonalparker er slitasje og forstyrrelse av dyrelivet blant de største truslene, mens det for landskapsvernområder er manglende skjøtsel som er en av de viktigste trusselfaktorene.

Alle innmeldte tiltak skal være i tråd med godkjent forvaltnings- eller skjøtselsplan, merkevarestrategi, samt andre relevante styringsdokumenter.

Fremmede arter

For bekjempelse av mink, rynkerose og stillehavssøsters er det utarbeidet handlingsplaner (DN-rapport 5-2011, DN-rapport 2013-1 og Rapport M-588, 2016). Prioriteringer gitt i handlingsplanene skal følges ved innmelding av behov for midler til slike tiltak, og metodene som er gjengitt i planene skal benyttes.

Fellingsinstruksen gjelder ikke for tjenesteytere som ikke er kontraktet gjennom SNO, dvs at deres virksomhet må følge den ordinære jaktlovgivningen, med de rammene og begrensningene i blant annet virkemiddelbruken som ligger i denne.

Besøksforvaltning og implementering av merkevaren Norges Nasjonalparker

Stortinget har gjennom behandlingen av friluftsmeldingen bestemt at merkevaren *Norges nasjonalparker* skal implementeres. Dette blant annet for at verneområdene våre skal gis et felles uttrykk og framstå mer helhetlig. All informasjon knyttet til ny merkevare legges fortløpende ut i [Designmanualen](#). Her fins lenker til samtlige veiledere og andre skriv tilknyttet merkevaren.

Alle informasjonstiltak som iverksettes skal være i henhold til merkevaren Norges nasjonalparker og være forankret i en besøksstrategi, og alle henvendelser knyttet til merkevare kan rettes til merkevare@miljodir.no.

Besøksstrategi

Alle nasjonalparker skal ha levert en besøksstrategi innen 2020. Arbeidet med besøksforvaltning i de enkelte verneområdene må tilpasses behov og kompleksitet. Miljødirektoratet har laget en veileder for enkel besøksstrategi tilpasset verneområder med relativt lite besøk og få utfordringer knyttet til de besøkende.

Besøksstrategien regnes som en del av forvaltningsplanen og skal på lik linje med forvaltningsplan inn til Miljødirektoratet for faglig godkjenning. Den skal også ut på høring før endelig godkjenning. Det vil ikke bli tildelt midler til etablering av innfallsporter eller lignende tiltak uten en godkjent plan for besøksforvaltning. Eksempler på ferdige besøksstrategier og veiledningsmateriell for

besøksstrategier og innfallsporter finner dere i [Designmanualen](#). Forvaltningsmyndigheten bør bidra til å dele sine resultat med hverandre, ved å tilføye strategier og plakater som vedlegg (PDF) på sine respektive verneområder i Naturbase.

Nytt i ESS fra og med 2019 er at det skal hakes av for om besøksstrategi er under utarbeidelse/ferdig eller ei.

Verneskilt

Rammeavtalen med Grafika AS om levering av verneskilt og underskilt, skal brukes av alle som skal bestille slike. Skiltstenger må anskaffes av den enkelte. Se også eget [Notat om festeanordninger for verneskilt](#).

For bestilling av skilt se Grafikas hjemmesider <https://www.grafika.no/verneskilt>. Se også [Retningslinjer for bruk av verneskilt \(juni 2018\)](#).

Vi ber dere melde inn *totalt behov for midler til nye verneskilt/underskilt* i 2019. Prisgrunnlag per skilt er kr 200, mens skiltstenger er kr 100. Innmeldingen gjøres i ESS, og det skal benyttes én linje der også antall skilt/stenger tallfestes i merknadsfeltet.

Kartlegging og overvåking

Overvåking av bevaringsmål (evt. annen kartlegging/overvåking) som ønskes gjennomført av SNO, skal synliggjøres i vedlagte bestillingsskjema.

Nytt for i år er at post 1420.31 også kan brukes til nødvendige utredninger i forkant av tiltak, informasjonstiltak og skjøtsels- og tilretteleggingstiltak.

Behov for større kunnskapsinnhentinger som f.eks. sårbarhetskartlegginger, brukerundersøkelser, kartlegging av dyreliv o.l. meldes inn på post 21. Det er ikke behov for å melde det inn på post 31 i ESS i tillegg.

2. Innmeldinger av diverse andre behov

Forvaltningsplaner

Forvaltningsplaner er viktige verktøy i forvaltningen av verneområder. Det er behov for å effektivisere arbeidet med forvaltningsplaner, og for å gjøre forvaltningsplanen til et mer dynamisk planredskap. Miljødirektoratet har derfor utviklet Forvaltningsplan på nett for verneområder (FPNV) <https://fpnv.naturbase.no/>.

Alle nye planer, samt planer som er i oppstartsfasen, skal utarbeides i det nettbaserte FPNV-systemet. Det er utarbeidet en detaljert brukerveiledning for FPNV.

Bevaringsmål

Bevaringsmål som skal følges opp må legges inn i Fagsystem for verneområdeforvaltning (NatStat). NatStat er oppgradert (m.a. tilpasset til NiN2.1) og ryddet for ufullstendige/feilførte bevaringsmål. En testversjon av NatStat er tilgjengelig. Når det er verifisert at systemene fungerer, vil

produksjonsversjonen av NatStat gradvis åpnes for bruk. Brukere som behersker bevaringsmålarbeid i test, kan be om brukerrettigheter til produksjonsversjonen. Forvaltningsmyndigheten oppfordres til å gå nøye gjennom bevaringsmålene som ligger i reviderte NatStat, og endre, evt. slette uaktuelle mål. Alle bevaringsmål i NatStat skal overvåkes i samsvar med oppsatt overvåkningsfrekvens. Før nye bevaringsmål legges inn i NatStat, må rutiner for overvåking avtales med SNO, eventuelt med andre aktører. Bevaringsmål som er ufullstendige, feilførte, eller som ikke overvåkes i samsvar med angitt frekvens kan bli slettet. Overvåkningsapplikasjonen NatReg driftsettes samtidig med nye NatStat. Vi anbefaler at all overvåkning skjer ved hjelp av NatReg (for iOS eller Android).

Miljødirektoratet forventer at følgende bevaringsmål planlegges for innlegging i NatStat i 2019:

1. Når nye forvaltningsplaner utarbeides, skal forvaltningsmyndigheten utarbeide bevaringsmål for det aktuelle verneområdet der dette er aktuelt.
2. Forvaltningsutfordringer (bevaringsmål) som er omtalt i eksisterende forvaltningsplaner, og som forvaltningsmyndigheten ønsker å følge opp gjennom tiltak/skjøtsel i 2019 eller 2020.
3. Øvrig tiltak/skjøtsel som forvaltningsmyndigheten ønsker å følge opp i 2019 eller 2020.
4. Bevaringsmål som bestilles av Miljødirektoratet, enten gjennom embetsoppdraget eller avtales med den enkelte forvaltningsmyndighet

Restaurering av myr og annen våtmark

Innmelding av behov for midler til restaureringstiltak over post 1420.38 skal 2019 gjøres fra egen inngang i ESS. Fristen for innmelding av potensielle restaureringsarealer (både innenfor og utenfor verneområder; i tråd med *Plan for restaurering av våtmark i Norge*) er også 10. januar 2019.

Sjøfuglovervåking

I 2015 laget Miljødirektoratet et utkast for overvåking av sjøfugl i verneområder. Målsettingen rettet seg spesifikt mot hekkende sjøfugl. Året etter lanserte Miljødirektoratet et felles system i Artsobservasjoner (Miljodir_sjofugl_verneomraader) for å registrere slike overvåkingsdata. Rammeverket for denne overvåkingen er ennå ikke bestemt, men Miljødirektoratet planlegger likevel å gjennomføre slik overvåking også i 2019.

I 2018 fikk syv fylker tildelt midler (Oslo og Akershus, Telemark, Aust- og Vest-Agder, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal, Trøndelag og Nordland). I utkastet nevnt over ble det åpnet for årlig overvåking i Telemark og Aust- og Vest-Agder. Miljødirektoratet ber derfor om at disse fylkene også søker om midler i 2019. Øvrige fylker som fikk midler i 2018 kan også søke for 2019, men vil bli prioritert etter de fylkene som sto uten midler i 2018.

Søknaden må inneholde følgende: Hvilke verneområder ønskes overvåket, beløp (eks. mva.), og hvem som skal utføre overvåkingen. Eventuelle behov for bistand fra SNO (transport, overvåking) må også framgå.

Overvåking av sjøfugl i verneområder finansieres over en annen budsjettpost enn 1420.31, og skal *ikke* meldes inn i ESS. Vi trenger likevel oversikt over behov for 2018 raskt, særlig av hensyn til SNO og eventuell koordinering.

Søknader om støtte sendes til tore.opdahl@miljodir.no, og frist for å melde inn slike behov er 10. januar 2019.

Ferdselstellere

Behov for elektroniske ferdselstellere meldes inn i ESS. Dette gjelder både de som ikke har og de som allerede har ferdselstellere tilgjengelig. Den totale etterspørselen avgjør om Miljødirektoratet må investere i nye tellere, eller om det er tilstrekkelig å rullere de omlag 120 tellerne vi har pr i dag. Miljødirektoratet mener det er viktig både ut fra hensynet til kostnader, kompetanse og personellressursen at tellerne eies og driftes av direktoratet. Dataene fra tellerne går inn i én og samme base, og kan dermed brukes både på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå. Tellere skal primært benyttes ved før- og etterundersøkelser ved større tilretteleggingstiltak, ved nødvendig kartlegging av ferdsel ved utarbeidelse av besøksstrategier, eller som del av overvåkingsprogrammer. Normalt er det tilstrekkelig med tellinger 1-2 sesonger, med eventuelle gjentakelser etter 8-10 år. Behov for personalressurser i felt fra SNO for oppsetting og drift, meldes inn i bestillingsskjemaet. SNO eller en av SNOs tjenesteytere (etter avtale med SNO) skal bistå ved utsetting og innrapportering av koordinater, stedsnavn og innlegg i basen.

Marint søppel

Det er flere av verneområdestyrene som melder inn behov for opprydding av søppel. Dette kan i enkelte av områdene være en stor utgiftspost. Miljødirektoratet har en egen tilskuddspost (post 71) som omhandler marin forsøpling. Forvaltningsmyndigheten vil her kunne oppfordre frivillige og ideelle organisasjoner og stiftelser, private bedrifter, selvstendige kommunale og interkommunale selskaper og samarbeidsorganer (som friluftsråd) til å søke (se egen post i ESS) for så å få til et samarbeid om rydding innenfor de kystnære verneområdene.

3. Innspill til prioriteringer og bestilling av personalressurser fra SNO-personell og deres tjenesteytere

Bestillingsmøtet mellom forvaltningsmyndigheten og SNO-L er en formalisert prosess for å sikre god dialog og forutsigbarhet med hensyn til prioritering av oppsynsinnsats og gjennomføring av tiltak i felt som SNO kan utføre. **Bestillingsmøte 1** avholdes i november/desember hvor rapport og erfaringer fra året som har gått gjennomgås. Både forvaltningsmyndighet og SNO bidrar med sine erfaringer og diskuterer utfordringer og behov for kommende år. Bestillingene sendes inn (se under) og etter at budsjettildelingen er gjennomført (februar/mars), gjennomføres **bestillingsmøte 2** hvor endelig prioritering av SNOs innsats avtales.

I forslag til statsbudsjett for 2019 står følgende under postbeskrivelsen av 1420.31 (utdrag):

"Behovet for, og prioritering av oppsynet i verneområda blir drøfta mellom forvaltningsstyresmakta i det enkelte verneområde og Statens naturoppsyn. Dei skal òg drøfte kva for tiltak i vedtekne forvaltnings- og skjøtelsplaner forvaltningsstyresmakta ønskjer at Statens naturoppsyn skal gjennomføre på deira vegne. Det er ein føresetnad at Statens naturoppsyn sine oppgåver og aktivitetar i verneområda vert samordna med tildelinga av midler til tiltak i verneområda slik at det blir ein effektiv bruk av dei samla ressursane til tiltak i verneområda".

SNO er selv ansvarlig for planlegging, prioriteringer og økonomi for gjennomføring og rapportering av tilsyns- og kontrolloppgaver (SNOs kjerneoppgaver). Det er likevel viktig at forvaltningsmyndigheten drøfter faglige utfordringer og tilsynsbehov med SNO og kommer med innspill til prioriteringer av tilsyn- og kontrollvirksomheten for kommende år.

Forvaltningsmyndighetene kan i tillegg ha behov for å få utført feltoppgaver som registreringsarbeid, overvåking, vedlikehold, tiltak i verneområder (informasjons-, restaurerings-, skjøtsels- eller tilretteleggingstiltak) og lignende. Bestilling av slike tiltak (bestillingsoppgaver) fra SNO-lokalt drøftes på bestillingsmøtet.

Bestillingsoppgavene sendes SNO (postmottak@miljodir.no) på vedlagte bestillingsskjema (se vedlegg 1). SNO vil avstemme disse oppgavene opp mot andre pålagte oppgaver, samt kapasitet og kompetanse for øvrig.

Oppgaver knyttet til registrering og skjøtsel av kulturminner må avklares med regional kulturminnemyndighet før de meldes inn til SNO-lokalt, dette for å vurdere muligheten for å samkjøre ønskede tiltak.

Spørsmål vedgående bestilling av oppgaver kan rettes til SNO-sentralt v/Randi Boe randi.boe@miljodir.no eller Heidi Ydse heidi.ydse@miljodir.no.

Nasjonale satsningsområder og prioriteringer av SNO-ressurser for 2019

Miljødirektoratet ønsker at SNO i 2019 prioriterer følgende oppgaver:

- Restaurering av myr og annen våtmark. Tiltak som får midler over post 1420.38 til dette formålet får høy prioritet.
- Det er avsatt 3 mill til å styrke kapasitet og kompetanse til uttak av uønskede treslag som sitka eller norsk gran utenfor sitt naturlige utbredelsesområde der de fortrenger stedeegne arter, j.fr modell for restaurering av myr og annen våtmark.
- Tiltak for å ivareta prioriterte arter.

4. Elektronisk søknadssenter

Elektronisk søknadssenter (ESS) vil være klar for innmelding i løpet av uke 48. Innmeldte behov for tiltaksmidler skal meldes inn med netto beløp, det vil si uten merverdiavgift. Dette med bakgrunn i at Regjeringen fra og med 2015 innførte «nettoføringsordning for budsjettering og regnskapsføring av merverdiavgift i statsforvaltningen».

Den regnskapsmessige håndteringen ved bokføring av merverdiavgift, omtales i Rundskriv R-116 fra Finansdepartementet.

Dersom klimatiske forhold eller andre faktorer gjør at enkelttiltak kan og bør realiseres før det formelle tildelingstidspunktet, må tiltaket forhåndsklareres med Miljødirektoratet ved Line-Kristin Larsen (line-kristin.larsen@miljodir.no)

Forhåndsklaringen forutsetter at tiltaket er prioritert i bestillingen. De aktuelle tiltakene legges både inn med prioritering i ESS og formidles i form av e-post.

Frist for forvaltningsmyndigheten for innmelding i ESS er **10. januar 2019**.

Elektronisk søknadssenter <https://soknadssenter.miljodirektoratet.no/>

5. Rapportering

Nasjonalpark- og verneområdestyrer skal rapportere mer-/mindreforbruk i forbindelse med Endelig årsrapport (EÅR; pr 31. des. 2019). Samtidig med EÅR skal det i 2019 rapporteres på enkelttiltak finansiert over post 1420.31 via Elektronisk Søknadssenter. Manglende rapportering kan få konsekvenser for neste års tildeling.

Planlagte tiltak som ikke blir realisert, og hvor det ikke er aktuelt å omdisponere til annet prioritert tiltak, må fortløpende rapporteres til Miljødirektoratet. Det vil da bli frigjort ledige tiltaksmidler som kan komme andre verneområder til gode.

Vedlegg

1. Skjema for innspill om ønsket SNO-ressurs
2. Strategi for bruk av tiltaksmidler 2015-2020

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Ivar Myklebust
avdelingsdirektør
naturavdelingen

Morten Kjørstad
avdelingsdirektør
Statens Naturoppsyn

Kopi til:

Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for verneområder

D. Strategi for bruk av tiltaksmidler

Det overordna målet for forvaltning av verneområder er at verneformålet og verneverdiene i det enkelte verneområde skal ivaretas. I forslaget til statsbudsjett for 2015 (Prop.1S (2014-2015)) sies det slik:

«Dei verna områda representerer store ressursar og høve til opplevingar, samtidig som dei sikrar naturverdiar og områda sin funksjon som leveområde for planter og dyr. God forvaltning i desse områda som byggjer opp under verneformålet slik at verneverdiane ikkje blir reduserte eller øydelagde som følgje av inngrep eller bruk som ikkje er berekraftig er ein føresetnad, både for å ta vare på dei økosystema som er sikra for framtidige opplevingar og for verdiskaping i utmarkskommunane no og i framtida».

Gjennomføring av konkrete, praktiske tiltak i verneområdene er en del av forvaltningen av verneområdene og skal sammen med praktisering av verneforskriften og annet arbeid bidra til å oppnå disse målsettingene. Postbeskrivelsen for post 1420.31 Tiltak i verneområde gir de ytre, formelle rammene for hvordan tiltaksmidlene skal disponeres.

Det overordnede målet er at tiltaksmidlene skal brukes slik at naturtilstanden i verneområdene bedres.

Målet for tiltaksarbeidet i verneområdene er at andel truede verneområder skal reduseres til 20 % innen 2020.

Rapportering av gjennomførte tiltak, rapportering av bruk av midler og dokumentasjon av resultater blir sentralt for å vurdere om målet nås.

De sentrale utfordringene for arbeidet med tiltak i verneområder kan kort oppsummeres slik:

- Andelen truede verneområder går ikke ned, på tross av styrket innsats. Et økt antall verneområder, men en stabil andel truede områder innebærer at antall truede områder har økt.
- Mange helt nødvendige restaurerings- og skjøtselstiltak er svært kostbare, særlig gjelder dette restaurering av våtmark og uttak av fremmede treslag som sprer seg aggressivt inn i og innen verneområder.
- Skjøtselstiltak i verneområder krever oppfølging over mange år. Allerede igangsatte prosjekter binder en stadig større del av tildelte midler, og begrenser

handlingsrommet. Å oppgi allerede igangsatt skjøtsel innebærer som hovedregel at investeringen går tapt.

- Vedlikehold av tilretteleggings- og informasjonstiltak (besøksforvaltningstiltak) binder tilsvarende som for skjøtselstak en stadig større del av tildelte midler.
- Et økt antall nye aktører er blitt forvaltningsmyndighet for verneområder og dermed også ansvarlig for bestilling og oppfølging av tiltak. Dette innebærer et stort opplærings- og informasjonsbehov. I tillegg vil det være en balansegang mellom de nasjonale faglige føringer for bruk av tiltaksmidlene og et ønsket lokalpolitisk rom for prioritering.
- Stor variasjon er et kjennetegn ved norsk natur, og et «typisk fylke» strekker seg fra hav til høyfjell. Å gi anbefalinger om valg av metodikk ved skjøtsel krever kunnskap om og kompetanse på svært mange ulike naturtyper. Det er stort behov for videre forskning og kunnskap- og kompetanseutvikling. Dette vil gi grunnlag for klarere anbefalinger/forutsetninger om metodikk fra Miljødirektoratet til forvaltningsmyndighet generelt og i konkrete saker.
- Fortsatt landbruksdrift og spesielt tilgang på beitedyr er viktig for skjøtsel av kulturbetingede naturtyper i verneområder. Avstand mellom verneområde og gårdsbruk med beitedyr er en kritisk faktor for å gjennomføre skjøtsel i mange verneområder
- Overvåking av tilstand og overvåking av effekten av gjennomførte tiltak må skaleres opp.

Prioriteringer ved bruk av tiltaksmidler

Nedenfor gis en oversikt over hvilke prioriteringer som vil bli fulgt ved fordelingen av tiltaksmidlene til skjøtsel og besøksforvaltning. I tillegg er det noen andre faktorer som også vil ligge til grunn for prioriteringene.

For å sikre at tiltak i verneområder gir størst mulig miljøgevinst og skjer på en mest mulig kostnadseffektiv måte, er det avgjørende at en har en god forvaltningsplan som basis jf. også postbeskrivelsen for post 1420.31. For nasjonalpark- og verneområdestyrene som er i gang med en forvaltningsplanprosess, skal en flerårig tiltaksplan ligge til grunn for prioriteringene.

Tiltak med formål om å redusere trusler skal være rettet mot den/de viktigste truslene i det aktuelle området..

For skjøtelsprosjekter gjøres følgende prioriteringer:

- Prioritet 1: Pågående skjøtelsprosjekter. Ramsarområder har høyeste prioritet.
- Prioritet 2: Tiltak i områder som er akutt truet og med behov for skjøtsel. Ramsarområder har høyeste prioritet.
- Prioritet 3: Tiltak i områder med identifiserte trusselfaktorer, men der det ikke er behov for akutte tiltak

For områder under prioritet 2 over er det ikke aktuelt å prioritere midler til besøksforvaltningstiltak før det er iverksatt tiltak mot trusselen/truslene og situasjonen er under kontroll. Et unntak fra dette er dersom forstyrrelse er trusselen og dersom problemet kan løses ved besøksforvaltningstiltak.

For besøksforvaltningstiltak gjøres følgende prioriteringer:

- Prioritet 1: Ferdigstilling av påbegynte tiltak som fremmer eller er nødvendige for å ivareta verneformålet.
- Prioritet 2: Tiltak i verneområder som har utarbeidet besøksstrategi som en del av forvaltningsplanen. I perioden 2014 – 2017 vil det bli prioritert midler til de fire nasjonalparkene (Hallingskarvet, Rondane, Jotunheimen og Varangerhalvøya) som er utvalgt som piloter for å utvikle besøksstrategier. Det vil være et årlig økende finansieringsbehov i pilotperioden.
- Prioritet 3: Tiltak i områder der det er akutt behov for å ivareta verneverdiene. Følgende prioritering skal legges til grunn i slike områder (i prioritert rekkefølge):
 - 1) Tiltak som ivaretar verneverdiene
 - 2) Formidling av verneverdier
 - 3) Tiltak for å fremme friluftslivet
- Prioritet 4: Etablering av første gangs informasjonstavler i områder hvor det er behov

Fylkesmennene tildeles et samlet beløp til vedlikehold av informasjonsmateriell, skilting m.v. For kommuner og nasjonalpark-/ verneområdestyrer meldes behov for vedlikehold inn gjennom bestillingsdialogen i tråd med tidligere praksis.

I tillegg til overstående prinsipper for fordeling av tiltaksmidler, skal følgende tillegges vekt ved prioritering mellom likeartede tiltak:

- ◆ Kostnadseffektivitet, ut fra et mål om mest mulig forbedring av tilstand pr. krone
- ◆ Samfinansiering med andre aktører
- ◆ Prosjekter som involverer/drives med dugnadsinnsats av grunneiere, frivillige lag og foreninger.

Andre forhold

Erfaringer med tiltak i verneområder over de siste årene har gitt erfaringer med rekke problemstillinger. Flere slike problemstillinger og retningslinjer for fordeling av midler omtales under.

Kartlegging

Tiltaksposten skal i utgangspunktet ikke benyttes til generelle kartlegginger. Kartlegging som er nødvendig for å planlegge tiltak kan finansieres over denne posten.

Planavklaring og forprosjektering

For større tiltak som krever planavklaring skal dette foreligge så langt som råd før tiltaket innmeldes, slik at det ikke gis midler til et tiltak som i realiteten ikke kan igangsettes samme budsjettår. Midler til forprosjektering kan tildeles. Tillatelse fra grunneier skal foreligge før tiltaket blir vurdert.

Installasjoner i verneområder

Større besøksanlegg og installasjoner i verneområder må være del av en besøksstrategi for kunne bli prioritert. Fugletårn er et tiltak som går igjen i bestillingsdialogen, og ofte er det her snakk om svært dyre anlegg. Eventuelle nye installasjoner av denne typen kan finansieres over tiltaksposten, men det vil være krav om betydelig samfinansiering for å kunne prioritere tiltaket. Videre må eierforhold og vedlikeholdsansvar avklares på forhånd.

Tiltak utenfor verneområder

For å kunne ivareta verneverdiene innenfor enkelte verneområder, er en ofte avhengig av at naturtilstanden utenfor verneområdet er god. I noen tilfeller vil det derfor være nødvendig å gjennomføre tiltak både innenfor og utenfor verneområdene for å ivareta verneverdiene innenfor verneområdet. Dette betinger samarbeid og avtale med grunneiere utenfor verneområdet.

Bruk av plantevernmidler i skjøtsel av verneområder

Skal man få bukt med fremmede arter eller gjengroingsarter i verneområdene, må metodikk som gir et realistisk tidsperspektiv for bekjempelse vurderes, og det må legges vekt på effekten og kostnader av de ulike metodene. Store kostnader til gjentatt manuell rydding kan vanskelig forsvares i en større sammenheng dersom avgrenset og forsvarlig bruk av plantevernmidler kan fjerne trusler fra et verneområde. Kjemikaliebruken må vurderes i forhold til hvor sterkt arten truer verneverdiene på kort og på lengre sikt. Behovet for tiltak og aktuelle metoder må vurderes konkret i det enkelte tilfelle, og det er forvaltningsmyndigheten for det enkelte verneområde som skal foreta disse vurderingene.

Typeområder

For å ivareta naturtyper som er avhengig av skjøtsel og med vekt på regional variasjon, foreslås det å utrede en ordning med nasjonale typeområder. Det må først gjennomføres en analyse for å identifisere hvilke områder som skal velges ut. Skjøtselen i typeområdene skal være mer intensiv og dekke større areal enn i andre verneområder. Ved behov for forsknings- og utviklingsarbeid i forbindelse med skjøtselsmetoder, overvåking med mer skal dette legges til disse områdene. Kunnskap fra typeområdene skal brukes i andre liknende verneområder. Ved begrenset ressurstilgang, skal typeområdene prioriteres høyt. Kriterier som legges til grunn for utvelgelse;

- Området har forvaltningsplan eller skjøtselsplan
- Området skal ha bevaringsmål, være basiskartlagt og følge et etablert overvåkningssystem

Området skal være repræsentativt for den aktuelle

Nasjonalpark- og verneområdestyrer

Trondheim, 24.10.2018

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2018/12399

Saksbehandler:
Marte Eliasson

Drift av nasjonalpark- og verneområdestyrer - søknad om midler for 2019.

Det kan søkes om midler til drift av nasjonalpark- og verneområdestyrene, og midler til arbeid med forvaltningsplaner og skjøtselsplaner. Ved søknad om midler til drift av nasjonalpark- og verneområdestyrene må det settes opp et budsjett som viser forventede utgifter til reise- og møtegodtgjøring for medlemmer av styrene, samt evt. reiseutgifter for medlemmer av rådgivende utvalg.

Ved søknad om midler til dekking av utgifter i forbindelse med utarbeiding av forvaltningsplaner, besøksstrategier og skjøtselsplaner, kan det søkes om midler til utgifter som nødvendige kartlegginger og medvirkningsprosesser (møter).

Det forutsettes at nasjonalpark-/verneområdestyrene og fylkesmennene setter opp forslag til budsjett i samarbeid. Fylkesmannen sender samlet budsjettforslag til Miljødirektoratet på vegne av alle styrene de fører regnskap for i eget fylke. Inntil styrene eventuelt har opprettet eget organisasjonsnummer og bankkonto tildeles pengene via fylkesmannen, men de disponeres i sin helhet av nasjonalpark- /verneområdestyrene.

Forslag til budsjett til drift av styrer og evt. midler til forvaltningsplanarbeid for 2019, sendes Miljødirektoratet med **frist 10. januar 2019**.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Olav Nord-Varhaug
seksjonsleder

Marte Eliasson
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi: Fylkesmennene

**Verneområdestyret for
Oksøy-Ryvingen og
Flekkefjord
landskapsvernområder**

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2018/11224-0

Saksbehandler: Maria-Victoria Solstrand

Dato: 28.11.2018

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret ORF	37/18	30.11.2018

Daumannsholmen Gangbro - tegning fra Kristiansand kommune for godkjenning - Bro nr. 1

Forvalters innstilling

Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder godkjenner tegningen til bro nr. 1 på Daumannsholmen som vises i vedlegg A, figur 1.

Saksopplysninger

Saken ble sist behandlet i styremøte 3/18.

Fra Møteprotokoll 3/18:

ST 22/18 Daudmannsholmen på Flekkerøy – endring av broløsning 2018/4942 til steinhuset - ny behandling

Forvalters innstilling

Verneområdestyret godkjenner forslag fra Kristiansand kommune for en buet broløsning til steinhuset på Daudmannsholmen på økonomisk grunnlag. En forutsetning for vedtaket er at detaljutformingen skjer i tett dialog med verneområdeforvalter og fylkeskonservatoren og at alle parter godkjenner den endelige løsningen.

Behandling i møtet:

- Saken ble diskutert.

Vedtak:

Forvalters innstilling vedtatt.

Vedtak: Enstemmig

Vurdering

Broa som Kristiansand kommune anbefaler som en løsning til bro nr. 1 vises i vedlegg A, figur 1. Broa er to meter brei og bygget i tre. Tegningen er i tråd med vedtak fra styremøte 3/18.

Det er anbefalt at verneområdestyret godkjenner tegningen som vises i vedlegg A, figur 1.

Vedlegg A:

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Trond Johanson <Trond.Johanson@kristiansand.kommune.no>

Sendt: 11. november 2018 10.52

Til: Solstrand, Maria-Victoria <fmavmso@fylkesmannen.no>

Emne: Gangbro Daumannsholmen - pr. 25.10.18.pdf

Hei

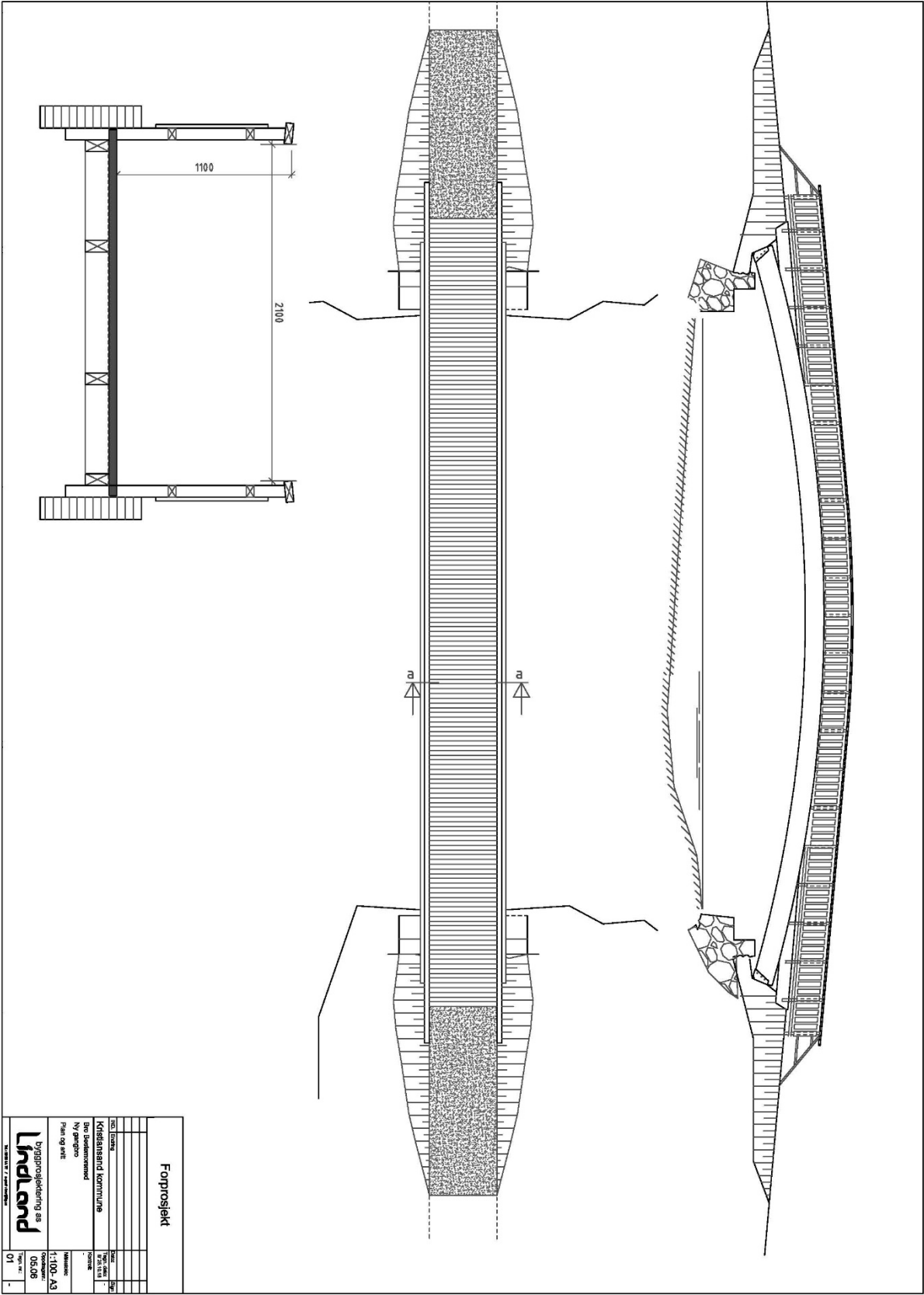
Vedlagt oversendes revidert forslag til bro nr 1 til Daudmannsholmen. Er dette en løsning verneområder kan akseptere?

Broa er to meter brei i gangbanen og bygget i tre.

Mvh

Trond Johanson

FIGUR 1:

ST 37/18 Eventuelt